

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL ASOCIAȚIEI G-RALE A NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

Persoană juridică recunoscută prin sentința Trib. de Ilfov s. I-a. No. dos. 3709/934 din 6 Iulie 1934.

Doctrină * Profesionale * Publicațiuni Oficiale * Jurisprudență * Informațiuni

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice la Trib. Timiș-Torontal s. III.-a Com. sub. Nr. 21—1938, Dos. Nr. 911—1938. Ord. prez. 5124—938

DIRECTOR:
GHEORGHE MILENCOVICI, notar
Președintele A. N. C. R.

10-12

Redacția și Administrația:
Timișoara II., Strada Moise Nicoara Nr. 23
Casieria:
Bănia, pl. Bozovici, jud. Caraș

CUPRINSUL:

	Pag.
Principiile de bază cari trebuie să călăuzească Administrația	117
DOCTRINĂ :	
Mihai Haiduc , absolvent laureat al Școlii de Notari din Timișoara : Simplificarea formalismului în administrația locală, cu privire specială la lucrările publice. (Continuare și sfârșit).	118
Dr. Gheorghe Mojem , notar: Taxarea succesiunilor și a actelor de transmișiunea dreptului de proprietate.	120
RIDICAREA SATELOR :	
Dintr'un sat sărac o comună model: Budești - Ilfov .	122
PROFESIONALE :	
Dr. Ștefan Cioroianu , protopop: Pâine și idealism.	123
Ioan Tărăngă , notar: Reforma Administrativă.	124
Iuliu Ioanovici , notar: Dreptate..	125
Avram Crișan , notar: Notariul comunei este „oarecum instruit“?	126
ACTIVITATEA PREZIDIULUI:	
Incadrarea și salarizarea notarilor.	128
Dezideratele corpului notarial cu privire la proiectul de lege Adminis- trativă.	130
ECOURI DIN PRESĂ:	
Octavian Metea , avocat: Spre o reformă a încasării impozitelor: Notarii comunali să fie însărcinați cu strângerea impozitelor. Fiecare comună să-și aibă notarul ei	134
Ing. Const. Rațiu : N'avem prea mulți funcționari, dar sunt prea mulți la serviciile centrale și dispărent de puțini la sate.	135
Ședința Cons. de Adm. și Com. Cenz. A. N. C. R. din 17—18 Noemvrie 1940.	137
PUBLICAȚIUNI OFICIALE :	
A. N. C. R. Filiala din județul Brașov : Proces verbal al adunării generale din 15 Martie 1940.	138
A. N. C. R. Filiala din județul Brăila : Proces verbal al adunării băncii populare „Notarul” din orașul și județul Brăila din 14 Aprilie 1940. Darea de seamă a Consiliului de Administrație al Băncii populare „Notarul” din Brăila	140
A. R. Către Membrii A. N. C. R.	147
INFORMAȚIUNI :	
Notari Martiri în Ardealul robii	142
Notari decorați	142
Răspunsul Domnului General Constantin Petrovicescu, Ministrul Aface- rilor Interne la telegrama de omagiu a A. N. C. R.	142
Fixarea indemnității de transport	142
Ajutorarea familiilor nevoiașe ale concentraților	143
Eliberarea certificatelor moștenitorilor debitorilor intrați în conversiune	143
Trecerea sub controlul Ministerului de Justiție a Inalta Curți de Con- turi, a Justiției Militare și Curților Administrative	143
Desființarea Consiliului Administrativ.	143
Comisiunea de judecată a gestiunilor mici.	143
Nouii abonați.	143
Serviciul Gazetelor.	143
Apelul casieriei.	143
C. Atanasiu și Ath. Popescu - Letea : Jurisprudența Curților Adminis- trative, Volumul. II. 1940.	144
Tabela de materii pe anul 1940.	145

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

REVISTĂ LUNARĂ

ANUL XX.

ORGANUL ASOCIAȚIEI NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

Persoană juridică recunoscută prin sentința Trib. de Ilfov, S 2-a Nr dos. 3709—939 din 6 Iulie 1934

Inscrisă în Reg. publicațiilor periodice la Trib. Timiș-Torontal S. III-a Com. sub. Nr. 21.938, Dos. Nr. 911/938. Ord. prez. 5124/938

Director: GH. MILENCOVICI, notar, Președintele A. N. C. R.

Redacția și Administrația: Timișoara II., Str. Moise Nicoara 23. — Casieria, Bănia, pl. Bozovici, jud. Caraș

Maniscrisele primite și nepublicate nu se înapoiază.

Domnii colaboratori ai Revistei sunt rugați a scrie citiți, dacă e posibil cu mașina pe o sigură pagină a filei de hârtie.

Recenziunile bibliografice publicate în corpul revistei sunt gratuite.

CONDITIUNILE DE ABONARE:

Abonamentele se fac numai pentru un an întreg, cu începere dela 1 Ianuarie. Pentru abonamentele făcute mai târziu, se trimit numerele din urmă.

PREȚUL ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru funcționari și comunele rurale . . . 300 Lei anual
Pentru orașe și județe . . . . . 1000 „ „

Abonamentele revistei se vor trimite la adresa:
Nicolae Novacovici, casier al revistei:
Bănia, pl. Bozovici, jud. Caraș.

Taxele de membru și subvențiunile pentru „Căminul Notarilor” se vor trimite la adresa: Ioan Hajdău, casier central al A. N. C. R., Beius, Prefectura jud. Bihor

Adresa președintelui Asociației Notarilor Comunali din România este: Gh. Milencovici, notar Vizejdia pl. Comloș, (jud. Timiș-Torontal).

Administrația Română

Organul Asociației Notarilor Comunali din România

Director: GH. MILENCOVICI, notar, Președintele A. N. C. R.

Redacția și Administrația:

TIMIȘOARA II, STR. MOISE NICOARĂ No. 23

APARE LUNAR

Casieria:

BĂNIA PLASA BOZOVICI, JUDEȚUL CARAȘ

Principiile de bază cari trebuiesc să călăuzească administrația.

ORDINUL CIRCULAR Nr. 4724/1940 AL CONDUCĂTORULUI STATULUI.

Luând conducerea Statului, cred de a mea datorie să arăt tuturor, de pe toate treptele ierarhice, civile și militare, principiile de bază cari trebuie să-i călăuzească în exercitarea atributului lor.

1. LEGALITATE INTEGRALA.

Legiuirile de toate categoriile și regulamentele respective în vigoare trebuie să formeze îndreptarul permanent și punctul de plecare pentru soluționarea oricărei chestiuni, fie de serviciu, fie personale. Aplicarea legalității integrale, fără nici un fel de deosebire, formează baza oricărei Instituții. Din ea derivă atât valoarea muncii noastre a tuturor, cât și încrederea și siguranța în destinele noastre. Legalitatea integrală înseamnă libertate de acțiune, lipsă de teamă, ridicarea prestigiului fiecăruia, sporirea inițiativei și curajul necesar pentru a munci și a înfăptui.

Incadrându-ne pe calea legală, vom avea și curajul să ne luăm fiecare răspunderile, fiindcă de acum înainte trebuie să știm să ni le luăm. Acela care cere autorizare în execuție pentru chestiunile care-i revin, prin legi și regulamente, nu are personalitate. Și cine nu are personalitate și curaj, nu este, nu poate fi nici șef și nu poate nici deține o parte, mare sau mică, din puterile Statului.

2. DREPTATEA.

Dreptul suveran la DREPTATE trebuie recunoscut oricui îl are și trebuie aplicat oricui îl cere, fără nici un fel de ocolire de interpretare sau de discuțiuni.

Dreptate se dă după legiuri scrise, dar se dă și după comandamente de ordin moral și sufletec. A avantajă pe unii în dauna altora, fără a ține seamă de merite, și mai ales de greutate, este desigur nedrept.

Nu se admite ca cineva să aibă dreptate și să nu i se dea. Cel care cere dreptatea nu o poate indica cu anticipație. Ea trebuie judecată cu multă înțelepciune, de șefii de toate categoriile și dată la timp, curajos și hotărât, celui care o are.

3. OMENIA.

Orice șef trebuie să se poarte cu subalternii săi cu omenie. Acest sentiment nu poate și nu trebuie să lipsească nici în armată, unde disciplina cere rigiditate în unele ocazii. Sentimentele sufletești de omenie față de subaltern, aduc din partea acestuia dragoste de muncă, încredere în șefi, înviore morală în toate acțiunile lui bune, mândria respectului ce i se dă și dezvoltă personalitatea tuturor. Șefii, de toate categoriile, vor respecta necontenit și în toate ocaziunile aceste sentimente și vor dezvolta la maximum demnitatea tuturor.

În serviciul zilnic în discuțiunile ocazionale, în viața socială și în greșelile ce eventual se fac, șeful este dator să-și trateze subalternii în cadrul legilor și cu omenie. Orice umilire a unui subaltern sau a unui cetățean este însăși umilirea aceluia care o comite.

Numai prin astfel de procedee se dezvoltă, se întărește și se înfăptuește prestigiul de autoritate dela mare la mic și dela mic la mare.

Nu trebuie să se uite că rolul șefului este de a îndrepta cu părintească atitudine, nu de a brusca, de a pedepsi, de a umili.

Nu se poate cere sacrificii sufletelor care au fost crescute la școala umilinței.

Șeful trebuie să fie sever, însă urban și civilizat în raporturile de serviciu și în afară de serviciu cu subalternii săi. Cele două atitudini practicate până azi, una de platitudini în sus și alta de brutalitate în jos, trebuie să dispară fiindcă astfel de șefi, pe ori-

ce treaptă s'ar găsi, nu au, nu pot avea prestigiu.

Autoritatea derivă numai din exemplu și din superioritatea în atitudine, în gândire, în cultură și în procedare.

Cine întrebuițează glasul ridicat, gestul ofensator și pedeapsa ca argument convingător și mijloc de conducere este pierdut.

Fiți în special buni, îngăduitori și ascultători cu cei umili și loviți de soartă. Ei trebuie ajutați fie chiar și cu o vorbă bună, dacă nu se poate cu altceva.

4. EXEMPLUL PERSONAL.

A pretinde exercitarea tuturor virtuților de mai sus, fără ca șeful să le practice integral, este a lipsi subalternul de unul din elementele fundamentale în conducere: exemplul personal.

Recomand și pretind, deci, tuturor celor hărăziți să conducă, bunul exemplu.

5. INIȚIATIVA.

A aștepta totul dela șef, rămânând în pasivitate, este cu desăvârșire condamnat.

A avea inițiativă înseamnă a avea curajul răs-

punderii și încrederea că riscurile vor fi dominate de rezultate. În cadrul legilor existente, inițiativa cea mai largă trebuie să anime pe toți câți fac parte dintr-o instituțiune civilă sau militară. Ceeace trebuie însă să se țină în seamă în exercitarea inițiativei, este corectitudinea în interpretarea legilor și în aplicarea lor.

Pentru Armată, în special, inițiativa este o necesitate vitală. Practica inițiativei constituie pentru toți o înaltă școală morală de vrednicie și de curaj. De aceea, trebuie ridicată la rangul de cult.

Dușmanii inițiativei sunt: centralismul, neîncrederea și neprecizarea.

Iată principiile de care m'am călăuzit în toată viața mea.

Astăzi cer tuturor cari vor să muncească cu adevărat devotament să înțeleagă aceste imperative ale timpului, să și le însușească, să le desvolte și să le aplice în toate ocaziunile, în interesul superior al propășirii Statului nostru.

**Conducătorul Statului Român și
Președintele Consiliului de Miniștri,
General ION ANTONESCU.**

DOCTRINĂ :

Simplificarea formalismului în administrația locală, cu privire specială la lucrările publice *)

(Continuare și sfârșit)

Redeșteptată la o nouă viață, administrația locală pornește la realizări serioase în domeniul lucrărilor publice. Dar chiar dela început s'a isbit de vechiul obstacol formalismul, care mai persista încă.

În adevăr legea administrativă din 1938, nu reușește să înlăture acest mare neajuns. Totuși legea caută să simplifice unele formalități în domeniul lucrărilor publice. Astfel art. 156, prevede că „lucrările din comunele rurale de valoare mai mică de 5.000 Lei, se pot executa și fără plan, deviz și caiet de sarcini, în caz de urgență învederată, constatată de consiliu și aprobată de Pretor”; apoi referitor la aprobarea licitațiilor, art. 189 prevede că rezultatul licitațiilor, se aprobă numai de șeful autorității, care a ținut licitația, aceasta prin derogare dela dispozițiunile regulamentului pentru funcționarea Oficiului central de licitații; iar art. 190 prevede că: „porțiunile mici de terenuri, rezultând din alinierea străzilor, piețelor și drumurilor, vor fi vândute proprietarilor riverani fără licitație...”.

*) vezi Revista „Administrația Română” Nr. 9/1940.

Dar privitor la contractări în general, art. 189 prevede: „Toate contractările relative la lucrări, furnituri, aprovizionări, arendări, închirieri, exploatațiuni și de orice altă natură, se vor face de către administrațiile locale, prin licitațiuni publice sau restrânse și cu îndeplinirea formalităților prevăzute de L. C. P.”.

Deci lucrările publice sunt supuse și pe mai departe formalităților complicate ale L. C. P. — Administrația era condamnată astfel, să rămână și pe mai departe subinfluența dăunătoare a formalismului. —

Neajunsurile ce isvureau din dispozițiunile L. C. P. constau mai ales în termenele lungi pentru publicarea licitațiilor, astfel că administrațiile nu puteau angaja lucrările în primele luni ale exercițiului financiar, ci numai prin Iulie-August, pierzându-se astfel timpul cel mai prielnic pentru executarea lucrărilor. Apoi dacă prima licitație nu reușea, trebuia ținută a doua licitație și numai dacă nu reușea nici aceasta, putea contracta lucrările prin bună învoială. Privitor la adjudecarea licitațiilor, L. C. P. prevede că se va adjudeca oferta acelu con-

curent, care oferă prețul cel mai avantajos, fără a arăta care e prețul cel mai avantajos. În practică însă, s'a interpretat în mod constant, că prețul cel mai avantajos, e prețul cel mai efitin, de unde apoi au rezultat o mulțime de daune pentru administrație, întrucât ea era obligată a accepta oferta cea mai efitină, chiar dacă provenea dela o firmă cu mai puțină garanție de a executa bine lucrarea.

Spre a remedia întrucât această situație, s'a căutat să se lărgească libertatea de acțiune a administrațiilor locale.

Astfel prin Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 2825 din 1938, s'a permis administrațiilor locale să contracteze lucrări, furnituri, aprovizionări, prin bună învoială, în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice și cu aprobarea organelor tutelare. Apoi prin Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 2607 din 1939, s'au autorizat comunele de a executa în regie directă, orice lucrări de construcții, adăogiri și reparații de localități până la orice sumă sub controlul și pe răspunderea Serviciului tehnic Județean, a pretorului și a prefecturii. Prin J. C. M. Nr. 3108 din 1939, dispozițiunile Jurnalului precedent, au fost extinse și asupra municipiilor și ținuturilor.

În Mon. Of. Nr. 273 din 24 Noemvrie 1939, apare decretul-lege pentru simplificarea formalităților de angajare a lucrărilor de drumuri și străzi și pentru furniturile materiale necesare în acest scop, precum și pentru construcțiuni, reconstrucțiuni, adăogiri și reparațiuni de imobile.

Decretul privește numai administrațiile locale, iar simplificările aduse constau în :

Reducerea termenului de publicarea licitațiilor publice la 12 zile și a termenului de comunicarea invitațiilor în cazuri de licitații restrânse, la 10 zile. (Art. I).

Când prima licitație nu reușește, lucrările se pot angaja fie pe cale de regie, fie prin licitație restrânsă, fie prin bună învoială cu tratare directă (Art. II)

Procurarea uneltelor, mașinilor rutiera și auto-vehiculelor, se face prin tratare prin bună învoială și cu aprobarea organelor tutelare (Art. III).

Bineînțeles că toate aceste simplificări se referă numai la contractările de lucrări enumerate în titlul decretului.

Toate aceste măsuri, deși au adus serioase îmbunătățiri, totuși erau insuficiente spre a da posibilitate administrațiilor locale să acționeze în spiritul legii administrative din 1938.

Formalismul crea numeroase dificultăți întregii administrații în materie de lucrări publice, cu atât mai mult cu cât dorința de înfăptuiri, devenise tot mai accentuată în administrație. Se împunea deci o reformă radicală, care să înlătore complet toate

piedecile cari stânjeneau spiritul creator. De altfel acest formalism nici nu mai cadra cu noul regim de autoritate și de răspundere.

Primul pas spre această reformă, s'a făcut de către Ministerul Lucrărilor Publice, prin mai multe Decrete Regale, aduse în anul 1938.

În discursul rostit în fața Adunării Deputaților, în ziua de 11 Iulie 1939, Dl. Ministru al Lucrărilor publice, arată, că numai prin înlăturarea formalităților greoaie și inutile, a isbutit să înfăptuiască lucrări serioase în domeniul drumurilor publice. A redus în primul rând termenul pentru publicarea licitațiilor dela 30 și 45 zile, la 10 și 15 zile; s'a admis angajarea lucrărilor prin tratare prin bună învoială sau executarea lor în regie, în cazul când prima licitație nu reușea, ajungându-se astfel la o angajare cu mult mai rapidă a lucrărilor și cu un preț real.

Rezultatul acestor noi concepții, a fost că dela o viteză de construcție de drumuri de 60—118 km și cu un preț de circa 3 milioane per km în anii 1931—1938, s'a ajuns la o viteză de construcție de 1300 km anual și cu un preț de 600.000 Lei per km în anul 1939.

La 26 Ianuarie 1940, se aduce Decretul Lege pentru simplificarea formalităților în angajarea lucrărilor publice, de către administrațiile locale.

Prin dispozițiunile noului Decret-lege, se urmărește:

— Simplificarea formalităților pentru întocmirea proiectelor de lucrări,

— Simplificarea formalităților pentru angajarea cheltuielilor,

— Acordarea unei largi posibilități administrațiilor locale, de a folosi un spirit gospodăresc.

Privitor la întocmirea proiectelor de lucrări, decretul prevede că toate proiectele, cașetele de sarcini și devizele pentru lucrări, se întocmesc de către serviciile tehnice respective, pentru administrațiile cari au asemenea servicii, iar pentru cele ce nu au, de către serviciul tehnic al județului respectiv.

Aprobarea acestor proiecte o dă șefii serviciilor tehnice județene sau ai comunelor cari au asemenea servicii, până la valorile arătate în decretul-lege.

Privitor la angajarea lucrărilor, decretul aduce următoarele inovațiuni:

Reduce termenul de publicarea licitațiilor la 10 zile, atât pentru licitații publice, cât și pentru cele restrânse.

Admite ca regulă generală — și nu excepțională — licitația restrânsă, adică prin invitarea la licitație a unui număr restrâns de concurenți. Această licitație poate avea loc dela început, oricâte ori administrația socotește necesar.

Dacă prima licitație nu reușește, administrația va putea angaja lucrările, fie pe cale de tratare prin

bună învoială, fie prin tratare directă, fie să le execute în regie directă.

Se poate contracta însă chiar dela început prin oricare din căile de mai sus, în următoarele cazuri :

Prin tratare prin bună învoială se pot procura aparatele, uneltele, mașinile rutiere și cele necesare pe șantiere, dacă administrația crede de bine; dacă această cale nu reușește, se pot procura prin tratare directă, adică cu un singur furnizor.

Tot prin tratare directă, se pot angaja, dela început lucrări, de o valoare mai mică, arătată în lege pentru fiecare categorie de comune în parte — la comunele rurale 20.000 Lei — iar peste această valoare se pot angaja lucrări pe această cale, numai dacă o licitație ținută în acel scop, nu reușește.

În regie directă se pot angaja dela început, lucrările care nu depășesc o anumită valoare, arătată în lege pentru fiecare categorie de comune în parte — la comunele rurale 25.000 Lei — sau și peste această valoare, dacă o licitație ținută în acel scop, nu reușește. Executarea în regie, e condiționată însă de existența utilajului necesar.

Lucrările de apărare pasivă, se vor putea executa prin oricare din căile de mai sus, după cum va crede de cuviință administrația respectivă.

De asemeni decretul lămurește sensul termenului de „preț avantajos”, care nu e totdeauna prețul cel mai ieftin ci acel oferit de o firmă cu mai mare garanție „de promptă și bună executare” a lucrării. Astfel concurenții serioși, nu vor putea fi înlăturați dela contractări, de alții fără nici o garanție morală, cari tocmai din această cauză, pot oferi un-preț mai ieftin.

În sfârșit decretul-lege exclude cu totul dela licitații, pe concurenții înserși pe lista răilor furnizori, precum și pe acei cari nu au o practică de cel puțin doi ani, în ramura de lucrări respectivă.

Prin aceste dispozițiuni, decretul-lege, dă posibilitate administrațiilor locale de a executa o lucrare publică pe calea care o găsește mai convenabilă.

Executarea unei lucrări publice, este condiționată de o mulțime de împrejurări, cari diferă dela caz la caz. Este deci o absurditate de a impune ad-

ministrației aceiași normă de urmat în toate cazurile, căci lucrarea sa^u se va executa în condițiuni inferioare, sau va necesita cheltuieli mai mari pentru administrație.

Noua lege creiază o mulțime de posibilități de executare a lucrărilor publice, iar administrația e chemată a aprea singură calea cea mai potrivită, ca lucrarea să se execute în cele mai bune condițiuni tehnice și mai avantajoase pentru administrație.

Prin aceasta se pune la contribuție și spiritul de inițiativă al administratorilor; ei vor avea posibilitatea de a-și manifesta și dezvolta spiritul lor de buni gospodari, care spirit era inexistent înainte, căci dacă administrația voia să înfăptuiască o lucrare, trebuia să urmeze o cale trasată dinainte, dela care nu se putea abate.

Decretul-lege din 26 Ianuarie 1940, este merit astfel, prin multiplele posibilități de înfăptuire puse la dispoziția administrațiilor locale, să aducă la îndeplinire dispozițiunile legii administrative din 1938.

(Sfârșit).

MIHAI HAIDUC

absolvent laureat al Școlii
de Notari din Timșoara.

BIBLIOGRAFIE :

1. **Gavril Ursu**, Pretor : Biurocratismul și neajunsurile lui ; România Ad-tivă Nr. 4-5/1938.
2. **Al. I. Movilă**, Pretor : Abolirea formalismului legal și biurocratic ; România Ad-tivă Nr. 8/1939.
3. **Dr. Corneliu Popescu** : Realități Administrative ; Ardealul administrativ Nr. 8-9/1939.
4. **Dr. Emil Botiș** : Regimul juridic al lucrărilor publice în România ; Ardealul administrativ Nr. 11, 12/1937 și 1/1938.
5. **M. N. Pașac**, Pretor : Contractări prin bună învoială și licitații ; România ad-tivă Nr. 7/1939.
6. **Aristide Gafeneu**, Pretor : Contractările și controlul lor ; România Ad-tivă Nr. 6/1939.
8. **M. N. Pașac**, Pretor : Contractări prin licitație publică, licitație restrânsă, bună învoială și lucrări în regie ; România Ad-tivă Nr. 10/1940.

Taxarea succesiunilor și a actelor de transmisiunea dreptului de proprietate.

Toată lumea așteaptă dela Statul Național-Legeionar o schimbare radicală în toate domeniile vieții publice. Așa și în domeniul fiscal. Mai ales în acest domeniu. Deoarece contribuabilul în general, dar în special țărănul are un mare interes că în chestiunile financiare ale Statului și ale comunelor,

să se introducă, cu o zi mai înainte, cinstea. Să se termine, cât de grabă, cu sperțul, care obiceiul blăstămat și condamnat nu putea să întră în sângele țărănului din Banat, nici până în ziua de azi.

Nu funcționarii financiari sunt vinovații principali ai acestui obicei. Nu. Ci procedura, care ad-

mite sau înlesnește organului fiscal să se abate dela calea cinstită. Astfel se întâmplă la taxarea succesiunilor și la taxarea actelor de transmisiunea dreptului de proprietate, încheiate între vii.

Care este procedura de azi la stabilirea taxelor pe succesiuni ?

Decesul fiind înregistrat în registrul de starea civilă pentru morți, administrația financiară primește lunar dela primăria comunală un aviz (act cu totul inutil) cu foaia de deces a decedatului. Administrația financiară trimite avizul cu foaia de deces controlorului fiscal. Cu toate că organul fiscal competent este în cunoștință de cauză, deoarece este în posesiunea actului de deces, moștenitorii trebuie să facă, potrivit art. 59 din Legea timbrului, în timp de 6 luni, o declarație pentru taxarea succesiunii, specificând calitatea de moștenitor și partea ce moștenește. Această declarație se înaintează administrației financiare, care o trimite controlorului. Controlorul fiind în posesiunea avizului, a foi de deces și uneori și a declarației făcute de moștenitori, se deplasează în comuna, în care au rămas bunurile succesoriale. **Se observă, că în multe cazuri, părțile interesate, din ignoranța, nu fac declarația prescrisă și astfel sunt expuse sancțiunilor legii.** Controlorul deplasându-se, ridică din arhiva primăriei inventarul întocmit despre bunurile succesoriale, citează părțile și în unele cazuri, redactează la fața locului, procesul verbal de impunere.

Viciile acestei proceduri sunt : 1. Este inutil actul numit „aviz”, deoarece în foaia de deces se cuprinde tot. Nrul de înregistrarea decesului în registrul de starea civilă pentru morți, se poate scrie și pe foaia de deces. 2. Facerea declarației este inutilă și nu servește la nimic, decât ca mijloc de șicană. 3. Controlorul deplasându-se în comuna, ajunge **singur** în contact cu părțile interesate. Se dă prilej la o desbatere, o tocmeală între fisc și părți ; act inadmisibil. 4. Organul fiscalului evaluează **singur** succesiunea. O poate face deci în mod arbitrar, mai ales, dacă masei succesoriale îi aparțin și bunuri clădite.

Cum se pot elimina aceste neajunsuri ?

Primăriile comunale să fie dispensate de a mai înainta, lunar, avizul de deces Administrației financiare. Ajunge foaia de deces. Pe foaia de deces să se scrie numărul curent din registrul de stare civilă pentru morți, spre control.

Să se modifice legea timbrului, **abrogând dispoziția, care obligă moștenitorii la facerea declarației**, deoarece taxarea să se facă numai pe baza procesului verbal de desbaterea succesiunii, din care reiese calitatea fiecărui moștenitor, precum și partea, ce moștenește fiecare.

Controlorul să fie obligat a se deplasa, cel puțin,

odată, trimestrial în comună pentru taxarea succesiunilor. Succesiunile să fie taxate în ordinea, în care au fost desbătute de notarul public, deoarece **în lipsa procesului verbal de desbaterea succesiunii, nici nu se știe exact, că cine este moștenitorul și ce parte moștenește.** Exemplu : X moare, lăsând testament. Erezii legali, în lipsă de descendenți și ascendenți, sunt colateralii. Colaterali nu cunosc conținutul testamentului și crezându-se moștenitori, fac declarația prescrisă de lege. La desbaterea succesorală se constată apoi, că prin testamentul lăsat, s'a instituit, ca moștenitori universal, sau ca legatar, o terță persoană, o persoană chiar străină. Intre timp însă — dela facerea declarației până la desbaterea succesiunii de către notarul public — este posibilă, că succesiunea s'a taxat în sarcina moștenitorilor legali, colaterali. Nu se poate spune acum, că taxa stabilită s'o plătească în locul colaterarilor, moștenitorul sau legatarul testamentar, căci cei din urmă cad sub o cotă mai mare de impunere.

Pământul fiind în general evaluat pe categorii, clase și pe comune de administrația financiară împreună cu camera de agricultură, primăria comunală va certifica, pe baza acestei evaluări, categoria, clasa — conform foilor cadastrale — și valoarea pământului, iar **organul fiscal să nu aibă posibilitatea de a se abate dela datele cuprinse în acest certificat.** Astfel, organul fiscal nu va ajunge în contact cu părțile interesate și nu poate afirma, că evaluări stabilite de administrația financiară sunt minimale, sub care nu se pot taxa pământurile, dar el are căderea de a urca această valoare, **după aprecierile sale.**

Intrucât masei succesoriale îi aparțin și imobile clădite, pentru evaluarea lor să se formeze, la începutul fiecărui an financiar și în fiecare comună o comisie, formată din controlorul fiscal primarul comunei, sau un delegat al consiliului și un delegat al contribuabililor. Când organul fiscal se deplasează în comună — nu pentru o oră, ci pentru o zi, sau chiar 2-3 zile — comisia menționată să evalueze bunurile clădite, fiecare membru independent, luându-se apoi media acestor trei evaluări. Organul fiscal, care acum procedează în mod arbitrar, nu va avea prilej de a începe o discuție cu părțile interesate.

Organul fiscal nu are dreptul de a se abate dela media rezultată. În caz de nemulțumire, agentul fiscal are drept de apel. Același drept îl are și partea interesată.

Care este azi procedeul taxării unui contract de vânzare-cumpărare, sau donare ? Cumpărătorul, sau donatarul se prezintă la percepția fiscală de circumscripție — nu la percepătorul agenției — cu contractul spre taxare. Organul taxator îl trimite la organul de control pentru un certificat despre categoria și clasa pământului, sau despre **impozitul**, cu care este

impus bunul clădit. Să presupunem, că obiectul contractului este un jug. cad. pământ arabil de clasa I-a. Organul taxator, având la îndemână certificatul menționat, ar fi obligat să taxeze acest act după o valoare de Lei 50.000.— Il taxează după această valoare, dacă cumpărătorul, sau donatarul — se poate presupune — nu riscă pentru „.....” suma de Lei „.....”. În caz contrar, actul este taxat după o valoare de Lei 51.000—80.000. Se poate? Da. Fiindcă organul taxator, afirmă, că sumele stabilite de administrația financiară sunt evaluări **minimale**, sub care nu poate fi taxat pământul, dar **el, cunoscând mai bine — din birou — situația și calitatea pământului indicat în contract, are căderea de a majora, în mod arbitrar, valoarea pământului.** Să se observe acum, dacă obiectul contractului sunt 30 jug. cad. pământ arabil! Dacă taxarea se face conform tarifului fixat de administrația financiară, atunci organul taxator, se poate presupune, a primit de 30 ori suma de „.....” pentru „.....” despre care nu se taie chitanță.

Cum se poate înlătura posibilitatea, că organul fiscal să discute în această cauză, **singur**, cu contribuabilul și astfel a înlătura orice bănuială de **incertitudine** a organului taxator? Foarte simplu. Or-

ganul taxator să se conformeze strict certificatului eliberat de primăria respectivă, neputând majora sau micșora valoarea stabilită de administrația financiară.

Întrucât obiectul actului ar fi bunuri clădite, atunci certificatul primăriei să se elibereze pe baza evaluărilor făcute de o comisie, compusă de primar, notar și un delegat al contribuabililor, care va lucra la fel, ca și comisia arătată mai sus în cauza de succesiune.

În urma introducerii remediilor propuse se poate ușor instaura corectitudinea și cinstea, iar moralul este imediat ridicat. Pe de altă parte, unele acte simple, cari nu conțin stipulațiuni, cum sunt actele de vânzare și cumpărare simple, ar putea să fie taxate, chiar de agentul de urmărire, economisind țăranului speșele de deplasare la sediul percepției de circumscripție și timpul — de multe ori o zi întreagă — în care poate lucra în gospodăria sa. Să ne gândim numai la un contract care are de obiect 100 sau 200 stj. pătr. Speșele de deplasare și timpul pierdut, în vederea taxării actului, sunt mai mari decât valoarea bunului cumpărat.

Dr. MOJEM GHEORGHE, notar.

RIDICAREA SATELOR:

Dintr'un sat sărac o comună model: BUDEȘTI-Ilfov.

Nu departe de București, pe drumul Olteniței, se răsfăța până mai anii trecuți, un sat urit, cu uliți strâmbe și cu case neîngrijite, alandala construite, un sat lipsit de orice edilitate și de orice veleitate igienică: BUDEȘTI. Singurul așezământ în floare și în cinste erau doar cârciumile, unde locuitorii își lăsau odată cu ultimul gologan agonisit și sănătatea și bruma de poftă de lucru și de gospodărie, pe care o mai puteau avea cași timpul pe care ar fi putut să-l folosească pentru nevoile și sărăcia lor.

A dat Dumnezeu și a descălecat, într'o bună zi, în mijlocul lor, un român de suflet și de ispravă, un general, fost inspector general de armată, care, asemenea amiralului Togo, care, după victoriile obținute în 1904 contra Mării Rusii Tariste, a cerut după încheierea păcii, un post de simplu învățător în cel mai amărât sat din insulele nipone generalul nostru a primit să îndeplinească funcția de primar peste sălașurile quasi-afecane dela Budești-Ilfov.

Trecuți și vedeți ce a putut să scoată, în câțiva ani de zile numai, din acest sat generalul, fost inspector general de armată **Petala Nicolae**, primarul dela Budești-Ilfov.

Impătimit de faptă și gospodărie sănătoasă, s'a apucat să pue rânduială în înfățișarea exterioară a satului, aplicând aci primele elemente de urbanistică și edilitate. A îndreptat și a lărgit ulițele; a dărâmat șandramalele ieșite anapoda la drumul mare; a pus anumite norme pentru viitoarele construcții, instalații etc., a făcut și a pavat străzile, cu trotuare în regulă, a clădit bae, a adus lumină electrică, ba a făcut și strand, a învățat pe oameni să fie curați și să trăiască în condițiuni igienice la ei în casă, introducând aceleași discipline de curățenie și în viața comunei.

Nepierzând însă din vedere nici grija de îmbunătățirea materială a populației, a strâns pe oameni în cooperativă, din al cărui magazin își procură la prețuri convenabile cele necesare gurii și gospodăriei. Ba a mers mai departe și a înființat acum doi ani „ateliere comunale”, cu secții de rufărie, tâmplărie, dogărie, care au început a fi producătoare de venituri. Femeile și fetele care lucrează la rufărie duc în fiecare lună acasă 2000—3000 de lei, câștigul muncii lor, care formează un adaos de venit ce prinde foarte bine familiilor împovărate. În același timp

a deprins pe oameni să valorifice și altfel fructele decât scoțând din ele țuică și tescovină. Azi pun oamenii fructele la uscat și opresc cât le trebuie pentru consumul familiei, iar pe rest iau bune parale, vânzându-le la târg.

Comuna are acum și o topitorie de cânepă, cu un atelier de lucrat inul și cânepa, înființat de ministerul agriculturii, iar pentru a desăvârși ridicarea economică a comunei și a-i da mai multă viață și mișcare comercială a pus pe picioare un târg anual de cereale, vite și mărfuri, din an în an mai cercetat

PROFESIONALE :

Pâine și idealism.

Progresul este închipuit ca un geniu înaripat, care zboară vertiginos înainte, nebăgând în seamă nici o dorință și nici un sentimentalism omenesc.

În țările unde industrializarea merge cu pașii urieși înainte, oamenii cu multă durere în suflet și-au abandonat patriarhalismul vieții.

Să nu creadă nimeni, că nu i-a durut cumplit pe țărani din țările apusene, când au trebuit vrând nevrând să-și lapede portul lor național dela sate unde nu mai puteau trăi și să îmbrace hainele fumurii ca și fabricile unde și-au făcut intrarea cu nostalgia aerului curat și a cântecului ciocârlii dela țările lor.

Au plâns mult acești țărani, când au simțit ce au dobândit și ce au pierdut prin desrădăcinarea lor. Dar nu au avut ce face, fiindcă timpul cu progresul lui i-a zdrobit, dându-le o leafă și luându-le pe veci lîhna vieții.

Nu se poate ceva mai trist pentru miile de lucrători, decât muzica orașelor care i-a aruncat din căsuțele lor cu ferestrele înflorite, la al șaptelea cot din cartierul muncitoresc.

Va trebui să ne deschidem ochii și să vedem, ce nu ne prea place și otrava progresului.

Acum vre-o douăzeci, treizeci de ani, cuvântul „fabrică” nu prea era cunoscut prin satele noastre, acum însă „fabrica” și-a întins mrejele fermecătoare hăt departe în toate părțile. Mai întâi s'a cunoscut farmecul „fabricii” din America și acum se jindrește acest farmec și pela noi. Coșul fabricii unde se capătă o leafă regulată, fie cât de mică, e ceva mai mult decât turnul bisericii unde se primește mângăere sufletească, socolită de nici un folos.

Lipsa brațelor de muncă se simte tot mai mult la țară și gospodăriile țărănești, mijlocii încep să tănjească în urma lipsei muncitorilor agricoli.

Începutul acestui articol sigur că nu s'ar potrivi

și mai însuflețit. Comisiunea care cumpără cai pentru trebuințele armatei, a venit și anul acesta, la târg pentru cumpărări de cai.

E un exemplu viu de ce poate să înfăptuiască energia și tragerea de inimă a unui om priceput și hotărît.

Dacă asemenea exemple s'ar înmulți și s'ar întinde peste tot cuprinsul României, obrazul țării s'ar înfățișa mai înflorit și mai falnic în fața lumii. Fapta românească dela Budești ne arată că lucrul este cu putință. Deci : la lucru !

deloc cu restul lui, dacă nu ar ființa o mare și dezastruoasă mentalitate a oamenilor, cari ne atinde pe toți, fiindcă din fața marilor curente sociale nu te poți ascunde.

Conceptia de viață care se întinde repede ca focul, că nu mai poate trăi nici un om fără „brutar”, fără „bodegă”, fără „cinema”, fără „palat cultural” și fără teatru sau chiar fără „escursii”, e prezentă chiar la sate.

Nu este departe timpul, când nuvelistii și romancierii vor câștiga milioane cu descrierea vieții patriarhale, care a fost odată realitate, ca mâne, poi-mâne să fie o poveste.

Nu este deloc deci o lamentație, ci o problemă de cea mai mare actualitate în ce lume ti-ai trimes ieri și alături funcționarului și în ce lume îi trimite azi.

Înainte vreme funcționarul dela sate nu a fost niciodată nemulțumit și supărat, pentru că nu avea motiv. S'a stimat și l'a ajutat toată lumea.

Azi însă în urma schimbărilor sociale, funcționarul dela sat este considerat, nu de părintele iubit al tuturor, ci de sluga plecată a toată lumea, care trebuie să se țină strict de tariful lui pentru că altcum vine pacostea mutării bagajelor cu o casă mai departe.

Celesc că în Germania un neguțator al idealismului în vînt, întrebuse pe o tînără doctoriță, de ce nu se mărită. Doctorița ca să ocolească o discuție mai amplă i-a răspuns scurt. „A-și face ce-mi spui D-ta foarte bucuroasă, dar nu mi cu putință”. Altfel i-a trebuit neguțatorului și a și pornit cu ochările de materialism eras.

Doctorița, care avea sub frizura modernă o inteligență ascuțită, i-a replicat : „Să mă credeți Domnul meu că sunt foarte idealistă, deosebirea între noi

este că, idealismul D-tale e ceva în vânt, pe când al meu, e temelnic și vrea să se fundamenteze pe o bază materială solidă ca să nu dispară”.

Dela funcționarii noștrii, fie notar, fie învățător sau altceva, se cere un idealism fără margini, înțelegându-se precis sub idealism un fel de abdicare dela toate drepturile omenești. Dar ce poți face, dacă timpurile nu mai îngăduiesc un astfel de idealism, care seamănă cu foamea și cu zdrențele.

Acest idealism azi îl pot face toți oamenii fără căpătâi, care nu se gândesc la ziua de mâine, care nu au familie și care nu au greua sarcină de a fi educatorii mulțimii, chiar dacă am reprivi dela faptul, că funcționarii aceștia de pe sate sunt frați de ai noștri, de acelaș sânge și de aceeași limbă și am vedea în ei numai niște simple mijloace, de cari nu ne putem lipsi în opera de înălțare a neamului și atunci ar trebui să ne interesăm de soarta lor și să le o facem așa, că ei să muncească cu însufletire. Idealismul în vânt nu-l mai poate predica numai acel om, care nu-și dă seama, cum a fost lumea dedemult și cum este ia astăzi.

De câte ori m'am abătut pe la câte un conac notăresc, m'am uitat la casa lui, la familia lui, la ograda lui, la lumea care îl înconjoară și am fost în curat cu ce vrea Dl notar și cu ce poate să facă tot ce-i spune idealismul lui chinuit.

Oricât ne-am suci și oricât ne-am învărti, va trebui să-i dăm dreptate doctoriței, care a spus, că idealismul, cel mai cuminte și cel mai durabil, se bazează pe un materialism solid.

Vremurile crâncene de azi, și vremurile și mai crâncene da mâine, ne propun datoria, să dăm cât mai puține diplome, dar cui m'am dato să nu-l lăsăm să se zbată într'un idealism sec, spre cea mai mare pagubă a neamului.

Dacă țăranul dotat cu multă înțelepciune dela Dumnezeu, f-și ține numai atâtea animale domestice, pecăte le poate hrăni cumsecade, ca să le poată și folosi, cu atât mai mult Statul, condus de cea mai mare înțelepciune, nu-și poate permite luxul unor funcționari, pe care să-i lase în voia sortii.

Dr. Ștefan Cioroianu, protopop.

Reforma Administrativă.

Datorită transformărilor recente operate în structura Statului nostru, administrația trebuie să sufere și ea modificările adecvate acestor prefaceri.

Pe noi notarii această problemă ne interesează în primul rând, după cum la concretizarea formulelor noi de legiferare administrativă, va trebui să se țină seama și de cuvântul celor chemați de toate legiuirile de până acum „să aplice legile și regulamentele de administrație publică, a ordonanțelor și instrucțiunilor”.

Legilor de până acum, cu toate deseale schimbări, le-a venit greu să se îndepărteze dela unele principii înrădăcinate.

În trecut putea să mai existe o diferență între legea scrisă și normele de drept aplicate. Trebuia chiar să existe, din moment ce se concretiza în texte juridice norme incomplete, altele moarte, adecvate formelor politice mai mult decât dreptului natural și realităților. Odată schimbată forma politică dominantă, trebuia modificată și legea. Administrației, prin natura lucrurilor îi erau inerente aceste schimbări, deoarece prin misiunea ei prezintă cea mai intimă legătură cu guvernarea. Fiecare administrator în sfera lui guvernează în directivele difuzate dela Centru.

În plus fiecare formulă juridică nouă, aducea și ceva nou, pentru administrație „speranțe de mai bine”

iar pentru guvernanți posibilitatea, formula juridică în sfera căreia putea să lucreze.

Legea „care vine” spre a se debarasa de trecut, va trebui să aducă reforme și inovații radicale. Ea va trebui între altele :

— să înlăture formalismul greoi și exagerat din lucrările administrative ;

— difuzarea directivelor să se facă prin legi, regulamente și ordine unitare, coordonate între ele, cât mai concentrate, una singură dacă e posibil ;

— înjghebarea principiului de autoritate în viața publică. Atribuții de autoritate bine definite și acordate acelorora în mâna cărora trăesc ;

— stabilitate în legiferări.

Complexitatea normelor implică diversitate, iar aceasta din urmă haos.

Un exemplu cu privire la formalismul în care ne-am încadrat prin texte de legi.

Gândiți-Vă la perfectarea acordului de voință dintr'o administrație publică și în particular. Câte legi, câte dispoziții și câte ordine nu au emanat în această direcție ?

Iată, Vă înșir eu legile în vigoare :

1. — Legea organică pentru noi, Legea Administrativă ;
2. — Regulamentul Legii Administrative ;
3. — Legea Contabilității Publice ;

4. — Legea pentru organizarea expl. comunale (1938) ;

5. — Legea pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice (Mon. Of. 62/1929) ;

6. — Regulamentul Oficiului Central de Licitații ;

7. — Norme generale privitoare la licitațiuni ;

8. — Norme generale privind tratările prin bună învoială încuviințate de L. C. P. ;

9. — Norme generale privitoare la recepțiuni ;

10. — Legea pentru apărarea patrimoniului public (art. 23, pct. 6) ;

11. — Normele condițiilor generale de lucrări publice — sancționate prin I. D. R. Nr. 3746 din 26 Noembrie 1892- cu modificările din 1927 și 1938 (Mon. Of. 55/1938) ;

12. — Caete de sarcini și norme elaborate de Oficiul de raționalizare și normalizări (Mon. Of. Nr. 183/1931) ;

13. — Caete de sarcini și norme elaborate de Oficiul de raționalizare și normalizări (Mon. Oficial No. 285/1932) ;

14. — Aprobarea caetelor de sarcini pentru raționalizări și normalizări (M. Of. Nr. 261/1934) ;

15. — Norme pentru efectuarea contractărilor relative la lucrări, furnituri, aprovizionări, arendări, închirieri, exploatațiuni etc. (M. Of. 16 Nov. 1938) ;

16. — Decretul Lege pentru simplificarea formalităților de aprobarea proiectelor de lucrări și angajarea cheltuielilor pentru contractările ce se fac de către administrațiile locale (Mon. Of. din 7 Maiu 1938, cu modificările ulterioare din 26 Ianuarie și Iunie 1940) ;

Plus, diferitele Circulări Ministeriale, legi și decrete în unele materii speciale cum e aprovizionarea cu imprimate, lemne de foc, etc.

Probabil să mai existe și alte norme de urmat în materie.

E posibil să-ți apropii cunoștințele spre a aplica dispozițiile legale ad-literam ? Socot, că nu

Toate aceste legi, regulamente și circulări, se pot concretiza într'un singur cod, **odată și pentru totdeauna.**

Revisificările ulterioare socolite imperioase, nu

pot strica economia legii. S'ar economisi hârtie și timp deci bani, iar cei chemați să le aplice, le-ar cunoaște mai bine și le-ar aplica în aceeași măsură.

Viitoarea legiferare, va trebui să găsească modalitatea unificării administrative, cu texte reale, complete și clare, viabile în principiu, cu atribuții de autoritate bine definite, prin eliminarea formalismului greoi și exagerat — cu perpeturări de termene, prin înscrierea răspunderii administratorilor și gestionarilor, sancțiuni dar și posibilitatea de re compensare și stimulare pt. „acei ce vor și pot” — cu continuitatea prin stabilitate în serviciu și mobilitate în funcțiune.

În privința atribuțiilor importante din administrația comunală, să se ia în considerare, că azi, notarii comunali sunt tot oameni cu pregătire școlară secundară și de specialitate suficientă pentru a face față tuturor exigențelor de ordin notarial. S'a dus trecutul cu recrutarea notarilor dintre absolvenții școalelor de cantori bisericesti, sergenți din armată, etc.

Și în acest caz primarul, care nu are decât cursul primar, mai rar 2-3 clase secundare, câte odată nu știe sau nu cunoaște limba vorbită de națiunea dominantă, nu e chemat să aplice legea decât în măsura tocului pus înainte de a semna. Ce areolă îi întreține pe trepedul administrației comunale în calitate de șef ?

Notarul ar putea foarte bine să exercite funcțiunea de ofițer al stării civile. Act solemn ? Tradiția ? Cu atât mai mult, notarul va ști să respecte solemnitatea actului. Să se rupă odaă cu o astfel de tradiție.

Primarul, abea murmură ceva în limba lui — incomprehensibil.

Iată de ce, unul să rămână șef al administrației, iar celalalt administrator al gospodăriei comunale Acordând fiecăruia calitatea de șef — cum face actuala lege, — înseamnă imixtiune, deci neînțelegere etc.

Deocamdată acestea sunt principiile pe care le socot necesare de propus pentru viitoarea legislație în vâltoarea evenimentelor internaționale, care nu-ți mai da răgaz întotdeauna să mai visezi și așa ceva.

IOAN ȚĂRÂNGĂ, notar titrat, Variaș.

DREPTATE...

Neamul românesc a trăit zbuciumări atribuite multiplelor cauze derivând dintr'o politică neconformă unei perioade istorice, când unificarea sufletească trebuia înfăptuită cu orice sacrificii.

Funcționărimca care este chemată să crece elita de mâine, a fost tratată așa cum a consimțit să se apropie sau să se îndepărteze de aceia cari la clubul politic dispuneau de așa zisa putere.

A răscoli acest trecut înseamnă a redeschide răni pe cari mulți dintre noi nu le putem uita, și nu le vom uita niciodată. Astăzi Statul Național Legionar pune bazele unui nou edificiu. Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri Generalul Ion Antonescu, într'un ordin circular cuprinzând principiile de bază cari trebuiesc să călăuzească toate treptele ierarhice, la capitolul privind „Dreptatea” scoate în relief concepții, pe cari recitindu-le mă reîntorc cu gândul la clipa când am îmbrățișat cariera de notar. Pe asemenea concepții m'am bazat atunci, și oridecâteori am distribuit dreptatea celor cari mi se adresau, aveam o tresărire de bucurie că mi-am îndeplinit o datorie de conștiință.

Un sentiment al celei mai elementare logici preînde însă că pentru a distribui în acest sens dreptatea, înseamnă neapărat că, și nouă să ne fie distribuită cu aceeași umanitate.

Fără îndoială că vom avea încurând o nouă reformă administrativă. În revista „Administrația Română” Nr. 3 din 15 Martie 1935 am scris un articol intitulat „Școli de notari desființate și înființate”, în care am arătat categorica nedreptate care s'a făcut subnotarului, răpindu-i dreptul la pensie. Voi rezuma pe scurt evoluția acestei nedreptăți. Școlile de notari prin Ministerul de Interne au eliberat „Diplome de Notari”, acelora, cari au reușit la examenul de notari. Cu această diplomă puteai ocupa post de notar sau de subnotar. Din cauză că vacanțele erau puține, cei cari nu le puteau completa, erau numiți în posturi de subnotari.

Legea pentru unificarea administrativă din anul 1925, la art. 366, prevedea între altele că **secretarii de notari (subnotarii) cari au aceleași titluri și îndeplinesc aceleași condițiuni ca notarii, pot să înlocuiască pe aceștia în lipsă în atribuțiunile lor pe temeiul unei delegațiuni scrise, dată pe răspunderea personală a notarului.**

În bază acestei legi subnotarul care are aceleași titluri și îndeplinește aceleași condițiuni ca notarii, și-a păstrat până astăzi dreptul la pensie. A discuta importanța dreptului la pensie, înseamnă a judeca viața socială modestă a subnotarului care cu salariul său minim este departe de a duce o viață de intelectual echivalentă cu pregătirea sa. Să ne întrebăm astăzi dacă a fost călăuzit de umanitarism legiuitorul din 1929 atunci, când la art. 555 din legea pentru organizarea administrațiunii locale a răpit dreptul la pensie acelor subnotari, cari au avut nenorocirea să fie numiți în baza acestei legi.

Aceeași categorie de funcționari având aceeași pregătire și ocupând acelaș post, pot fi tratați din partea Statului în mod diferit? Subnotarii numiți dela 1929 până la 1938 au bătut la toate ușile.

După 9 ani acelaș Stat recunoaște că a făcut o nedreptate subnotarului confirmând această recunoaștere prin alin. ultim al art. 124 din legea administrativă încă în vigoare, unde prevede ca, „Funcționarii administrațiunii locale fac parte în mod obligator din Casa generală de Pensii.”

Vom recunoaște deci că, subnotarului numit în intervalul dintre legile administrative apărute dela 1929-1938 i sa făcut nedreptate.

În dreptatea îmbrăcată în costumul ei adevărat impusă de Conducătorul Statului Român, subnotarii numiți în intervalul dintre anii amintiți, ne vedem și dreptatea noastră, căci „Dreptatea se dă după legiuri scrise”, dar se dă și după comandamente de ordin moral și sufletesc. Acel capitol al dreptății mai cuprinde și următoarea frază: **Nu se admite ca cineva să aibe dreptate și să nu i se dea.**

Subnotarii despre cari m'am ocupat în acest articol au dreptate. Ei trăesc cu sincera speranță că, viitoarea lege administrativă le va da dreptatea, care le-a fost răpită în anul 1929.

IOANOVICI IULIU, notar.

Notarul comunei este „oarecum instruit”?

Citesc „România Administrativă” dela prima ei apariție. Am găsit articole de mi-au plăcut, însă multe nu m'au mulțumit.

N'am reflectat niciodată, mi-a fost teamă de atotputerniciei zilei că, dacă spui adevărul, și se sparge capul.

Așa a fost sub domnia democratelor noastre partide și aceasta timp de peste 20 ani.

Revistele administrative de după războiu au fost mai mult niște scrisori curtenitoare la adresa

cârnuiților.

Este adevărat că, în împrejurările trăite, nici nu se putea altfel, fără de a-ți risca existența. Apoi funcționăria nu a prea avut vre-un susținător serios și desinteresat și de durată lungă și mai cu seamă notarii comunali au avut pe cei mai mulți dușmani.

De câte ori s'a făcut vre-o lege nouă despre administrație, de atâtea ori s'au scris multe laude la reviste. Ici colo câte un glas modest și lipsit de orice

curaj. Atât. Scurt : am fost terorizați.

Acesta era interesul partidelor, contopit pe atunci cu interesele neamului. Pentru că toți cei ce aveau o părere contrară celor dela putere, erau așezați între dușmanii neamului.

Nu voi înșira legile administrative de după Unire, una mai bună ca cealaltă, dar tine ar putea să-mi numească o singură lege administrativă făcută cu gând curat, cu interes numai la neam și Țară și să nu fi avut un substrat cât de puțin de partid, sau dacă vreți — în ultimul timp — legat de persoană.

Neamul nostru a avut parte de conducători cari, din ambiții personale și numai personale, voind a-și fixa un loc în istoria neamului, dar în realitate orbi pentru nevoile obștești, făureau legi fără multă bătaie de cap și ca se fie mai siguri de ispravă, au pus în cauză de atâtea ori însuși persoana Regelui, ca cetățenii cu atât mai puțin să îndrăznească a-și spune cuvântul. Ai avut o părere contrară guvernanților, ai avut fericirea de a te întâlni cu un proces de „Les Majestetés”.

Nu voi crede niciodată că, cei ce au făcut vre-o legă administrativă după unire, să fi cunoscut ei însuși adevărata viață administrativă.

Și peste tot cum ar fi putut-o cunoaște, când personal n'au cercetat-o, ci s'au mulțumit cu diferite rapoarte, făcute — de regulă — frumoase.

Se putea oare să se facă vre-un raport, care să nu fi fost frumos ? Riscai să-ți pierzi postul.

Te puneă păcatul să atragi atențiunea asupra vre-unui lucru simplu trecut cu vederea, erai calificat de superiori „bolșevic”, ba în ultimul timp chiar gradat „anarhist”.

A fost o boală de toate zilele ca, un superior să nu primească dela unul mai mic, nici cea mai mică sugestie.

În numărul 6 al revistei „România Administrativă” citesc un articol : „Lipsa de funcționari în administrația rurală” și trebuie s-o spun, m'a mâhnit felul cum este scris acest articol. Mâhnirea mi-a fost cu atât mai mare, că este scris de un domn pretor.

Mă întreb : „Se poate ca un cunoscător de adevărată administrație se scrie așa ceva ?”

Mai există între notari unul singur care să se minuneze, cum am putut ajunge unde suntem, cu o salarizare și cu un tratament așa cum ne găsim azi, când nici domnii pretori nu ne cunosc.

Și peste tot ce arată acest articol ? — Iată :

„Cei ce posedă numai o brumă de carte, fug de serviciile exterioare și în speșel de cele dela țară, etc.”

Dar — pentru Dumnezeu — Domnule Pretor, unde se putea afla un licențiat în drept, sau chiar bacalaureat, care în alt caz — decât de forță majo-

ră, — să se grăbească a se înrola în administrația comunală cu un salariu de Lei 3.200.- — 4.400.- brutto, și care nu se schimbă în toată viața unui notar, pentru că legiuitorul din 1938 a fost atât de înțelept de a neglija gradările notarilor, până atunci în lege asigurate, dar în realitate niciodată plătite.

Mai menționează dl. pretor, că legea pentru numiri în funcțiune publică cu vestită lege din 1938, face parte din programul regimului așa zisului „Partid al Națiunii” (săraca Națiune) cărui program funcționării mele îi este foarte recunoscătoare și că vor da roade cu examene, etc., etc.

Mă miră numai faptul că nu s'a făcut propunere a se da un examen în fiecare lună și chiar taxându-se aceste examene. Numai nu știu cine ar fi avut vre un folos din aceste examene, examinatorii sau examinații ?

Eu așa cunosc administrația că, numai o practică din viața de toate zilele te pot face un bun administrator și nici decum atâtea examene teoretice, unde numai examinatorii învăță ceva.

Precum o putem constata examenele multe și fără de a-ți da seamă de realitate, ne-au cam dus la un faliment.

Domnul pretor admiră pe notar cât poate el munci, când afirmă că, cutare notarul este deodată și primar, unde mai are și un secretar și este în acelaș timp notar, primar și secretar la o comună vecină pe care o girează. Aceasta însă nu-l împiedecă a spune mai târziu — când este vorba de lipsa casierilor comunali și când și lucrul acestuia trebuie făcut de notar și — acum urmează calificativul — „...îngreuind prin aceasta munca notarului, singurul element oarecum instruit și ales din administrația rurală.”

Mie teamă că, dl pretor mă pune chiar în urma casierilor comunali, când ma face „oarecum instruit”.

Apoi, domnule pretor, sunt eu ca notar „oarecum instruit” ? Pentru ce nu sunt numit analfabet ?

Am auzit că a existat un domn prefect și durere colonel în armată, care a tratat pe notari că pe niște ordonanțe. Nu pot pune pe hârtie calificativul dat notarilor. Am mângâierea că actualul regim a dat afară pe acest d. colonel chiar din armată.

Regimul admirat de dl pretor ne-a pus, pe noi notarii, în grad egal cu un învățător provizor și ce este mai grozav, acesta a fost cel mai înalt grad al notarului.

Și atunci să mai minunează oarecine să nu se îngheșuesc titrații în posturi de notari ?

Am mers din nădejde în nădejde, până ni s'a aruncat în obraz mult celebra și mult trimbițată lege de „armonizarea salariilor”, prin care am fost scufundați direct în mizerie, noi notarii neavând mult drept la viață.

Și trebuie să-ți stee mițea în loc, văzând că, de câte ori s'au făcut schimbări de guverne și oricât noi lucrări s'au inventat, dela lucru n'a fost uitat notarul.

El trebuia să stee în ajutorul finanțelor, al cadastrului, al armatei, judecătoriilor, etc. și dacă vom căuta bine, notarul are legături și cu toate autoritățile, dar când a fost vorba de demnitate de om, de traiu, atunci notarul n'a fost cunoscut. El e bun numai pentru lucru.

Notarul este „oarecum instruit”.

Am impresia că d. pretor, când a scris articolul din cauză, credea că uniunea notarilor îl va felicita pentru articolul scris în favorul notarului.

Apoi da, acum înțeleg pe deplin că partidul națiunii a pus pe notarul cl. I, în grad egal cu un învățător provizor. Nu, un notar nu poate pricepe nici la 50 ani mai mult cât un băiat de 18 ani eșit din școala normală și când mă gândesc că, pe vremea când am făcut eu cursul de notari, am avut un singur învățător între noi, dar și acela numai din grația Regelui a putut ajunge acolo, pentru că diploma de învățător nu-i da dreptul nici măcar a intra în armată cu teatru redus.

Adică eu sunt „oarecum instruit” și ani de-a rândul legislația noastră administrativă vorbeau numai de titrați. Am avut și ora administrativă la radio și cât teatru nu s'a făcut cu noi, târându-ne în capitala județului să auzim câte o vorbire de niciun folos, că

vom face așa și așa, în realitate a fost numai vorbă.

Și apoi la aparatele noastre dela sate sigur puteam înțelege mai bine decât în capitala județului, ei da așa a fost ordinul și apoi noi avusem bani pentru deplasare.

Eu — în cea ce privește pe casierii comunali — așa fi propus un alt sistem de a recruta aceste elemente. Ce atâtea examene, ce atâtea garanță, ce atâtea salare? Prefer un țaran bun gospodar, fruntaș, garantat de consiliul comunal.

Legislația noastră a început să prescrie clase de licea pentru casierii comunali și când te gândești cât înalți funcționari și azi sunt fără Eceu,

Avem obiceiul a face lege și a nu le respecta.

Când vom ajunge se avem șefi — cum sunt domaii pretori — cari ne știa aprecia munca și când se va înțelege că nu poate progresa aceasta țară, fără o administrație ideală cu notari, nu „oarecum instruiți”, dar insuflețiți de misiunea lor și când se va înțelege că un salar de 3.200.- — 4.400.- lunar nu va atrage elemente de valoare în administrație, atunci și numai atunci ne putem gândi la un viitor mai bun.

Noi, notarii actuali și cari am fost bătuți de soarte a fi degradați până sub demnitatea de om, noi nu vom putea recomanda nimănui aceasta carieră.

Am toată nădejdea și chiar convingerea, că noul regim ne va face dreptate.

AVRAM CRISAN, notar.

ACTIVITATEA PREZIDIULUI:

Incadrarea și salarizarea notarilor.

(MEMORIUL A. N. C. R. ÎNAINȚAT DOMNULUI GENERAL ION ANTONESCU
CONDUCĂTORUL STATULUI)

DOMNULE GENERAL,

Asociația Notarilor Comunali din România, cu cel mai profund devotament își ia îndrăzneala a supune Domniei-Voastre, Conducător al Statului Român, acest prea respectuos

MEMORIU :

Notarii comunali cei mai umili pionieri ai administrației de Stat, au fost nedreptățiți prin Codul Funcționarilor Publici :

Printr-o scăpare a legiuitorului, am ajuns în situația de a avea în ierarhia noului Cod un grad și salar mai mic decât acela ce l-am avut anterior.

Potrivit tabelului de ierarhizare, anexă la legea administrativă, notarii clasa II-a și clasa I-a, au fost asimilați în grad subșefului respectiv șefului de

biurou cu un salar de 4.100 sau 5450 lei.

Codul Funcționarilor Publici ne încadrează în grupa A. Nr. 17 și 15. (anexa 2), ceea ce corespunde gradului de împiecat respectiv împiecat stagiar, cu un salar de 5.500 respectiv 4.000 lei lunar.

DOMNULE GENERAL,

Atât în trecut cât și mai ales în prezent, sub regimul Statului Român Legionar, noi notarii reprezentăm Înaltul Guvern al cărui agenți prea umili suntem în comunele rurale.

Pentru a ne putea jertfi cu trup și suflet misiunii noastre de a ridica satele prin administrație și gospodărie, avem nevoie de un prestigiu cel puțin egal cu acela al învățătorilor, cari au primit prin noul Statut o situație incomparabil mai bună față

de trecut. Deasemenea toți funcționarii din administrațiile locale. — afară de notar, — au primit prin noul Statut gradul și salariul aferent, îmbunătățindu-li-se astfel situația, ceea ce rezultă din tabelele anexate.

Ne-am îngăduit a ne lua această îndrăzneală din cel mai curat patriotism, căci înainte de interesul nostru, avem în vedere interesele Patriei noastre scumpe a cărei propășire o putem cu atât mai mult urmări cu cât ni se va ridica prestigiul în comunele rurale.

Ne-am luat permisivul de a veni cu acest memoriu prea respectuos la Domnia Voastră, Conducător al Statului Român Legionar, ca și de data aceasta

să dovedim iubirea noastră prea respectuoasă către Domnia-Voastră, iubire care se întemeiază pe sinceritate și curaj de a ne spune ceea ce ne doare celui către care se îndreaptă toată dragostea, devotamentul până în ultima picătură de sânge și întreaga speranță a tuturor Românilor, rugând prea respectuos Domnia-Voastră, să ne acorde bunăvoința, de a asculta doleanțele noastre.

Al Domniei-Voastre prea supus și devotat :

Președintele Asociației Notarilor din România

s. s. **GEORGE MILENCOVICI,**

notarul comunei Vizejdia

pl. Comloș, jud. Timiș-Torontal.

T A B L O U

DE ECHIVALENȚA GRADELOR ȘI CLASELOR DIN IERARHIA ADMINISTRATIVĂ LOCALĂ CU GRADELE STATUTARE.

Notar cl. II. cu gr. de subșef de birou cl. II.	lei	4.100	lunar
Notar cl. I. cu gr. de șef de birou cl. II.	„	5.450	„
Pretor cl. II. cu gr. de șef de secție cl. II.	„	7.550	„
Pretor cl. I. cu gr. de șef de serviciu cl. II.	„	8.900	„
Prefect cl. II. cu gr. de subdirector cl. I.	„	13.250	„
Prefect cl. I. cu gr. de director cl. II.	„	16.100	„
Inspector g-1 ad-tiv, cu gr. de director cl. I.	„	19.350	„
Secretar g-1 de ținut, cu gr. de secretar gl. de Min.	„	22.150	„

T A B L O U

DE INCADRAREA FUNCȚIEI DE SECRETAR COMUNAL ÎN GRADELE ȘI CLASELE STATUTARE.

a) în comuna rurală	}	secr. cl. II. — impiecat cl. II. lei 2700
		secr. cl. I. — impiecat cl. I. lei 2.900
b) în com. urb. nereș	}	secr. cl. II. — șef de birou cl. II.
		urb. I. 5.000, urb. II. 4.800
	}	secr. cl. I. — șef de birou cl. I.
		urb. I. 5.800, urb. II. 5.550
c) în com. urb. reșed.	}	secr. cl. II. — șef de serviciu cl. II.
		urb. I. 8.200, urb. II. 7.850
	}	secr. cl. I. — șef de serviciu cl. I.
		urb. I. 9.050, urb. II. 8.650.
d) în municipii	}	secr. g-ral cl. II. — subdirector cl. I.
		urb. I, 12.200, urb. II, 11.650
	}	secr. g-ral cl. I. — director cl. II.
		urb. I, 14.800. urb. II, 14.150
e) în Capitală	}	secr. g-ral cl. II. — director cl. I. Lei 19.350
		secr. g-ral cl. I. — secr. g-ral de ținut Lei 22.150

Aceste salarii constituie maximum salariilor secretarilor comunali. Comunele lipsite de mijloace pot reduce aceste salarii.

(Legea Administrativă promulgată cu I. D. R. Nr. 2.919 din 13 August și publicată în Monitorul Oficial Nr. 187 din 14 August 1938).

DECRET - LEGE
pentru
CODUL FUNCȚIONARILOR PUBLICI.
TABELE DE INCADRARE.
Grupa

A. 15.
FUNCȚIONARI ADMINISTRATIVI.

G r a d u l	Tipul de salariu	
	Nr.	Lei
Secretar General	9	30.000
Director General	10	28.000
Subdirector General	12	24.500
Director cl. I-a	15	21.000
Director cl. II-a	16	19.000
Subdirector cl. I-a	20	15.000
Subdirector cl. II-a	21	13.500
Șef de serviciu cl. I-a	23	12.000
Șef de serviciu cl. II-a	24	11.000
Șef de secție cl. I-a	26	9.500
Șef de secție cl. II-a	27	9.000

Șef de birou cl. I-a	29	8.000
Șef de birou cl. II-a	30	7.500
Subșef de birou cl. I-a	32	6.500
Subșef de birou cl. II-a	33	6.000
Împlegat cl. I-a	35	5.000
Împlegat cl. II-a	36	4.500
Împlegat stagiar	38	4.000

A. 17.
SERVICIILE EXTERIOARE
ALE MINISTERULUI DE INTERNE.

G r a d u l	Tipul de salariu	
	Nr.	Lei
Inspector general administrativ	15	21.000
Prefect de județ cl. I-a	16	19.000
Prefect de județ cl. II-a	20	15.000
Pretor cl. I-a	24	11.000
Pretor cl. II-a	27	9.000
Notar cl. I-a	34	5.500
Notar cl. II-a	38	4.000

Dezideratele corpului notarial cu privire la proiectul de lege administrativă.

(MEMORIUL A. N. C. R. ÎNAINȚAT DOMNULUI GENERAL CONSTANTIN PETROVICIȘCU MINISTRUL AFACERILOR INTERNE).

ASOCIAȚIA NOTARILOR COMUNALI
DIN ROMÂNIA.

No. 346/1940.

DOMNULE MINISTRU,

Urmând calea trasată de Înaltul Guvern, de a pune instituțiile publice în situația de a da maximum de randament în dezvoltarea activității lor,

Subsemnații reprezentanți ai Asociației Notarilor Comunali din România, sesizați de noul proiect de lege administrativă, în curs de elaborare, ținând seama de interesele administrației locale și ale locuitorilor comunelor rurale.

Luând în considerare că, notarii comunali din România, cari în trecut și mai ales sub noul regim, sunt adevărați pioneri ai Statului la temelia Țării și-au făcut și își fac pe deplin datoria față de Țară,

Că prestigiul notarilor, în calitate de reprezentanți ai puterii centrale, este prestigiul Statului, credem că, ei merită din partea Înaltului Guvern o ocrotire și ca doleanțele lor vor fi ascultate în cadrul noului Proiect de Lege Administrativă,

Ne permitem deci, prea respectuos, de a supune bunăvoinței Domniei-Voastre, pentru a fi luat în considerare în noua Lege Administrativă, următorul

M E M O R I U :

În ce privește recrutarea, atribuțiunile, retribuțiunile și stabilitatea notarului comunal, cerem menținerea drepturilor acordate de art. 109 și 110 din actuala Lege Administrativă cu următoarele modificări :

N O T A R U L :

În fiecare comună rurală, funcționează un notar. Comunele care nu au posibilități financiare, se vor putea asocia, formând o circumscripție notarială, întreținând pe lângă notar și alte servicii necesare.

Notarul este numit și retribuit din bugetul Ministerului de Interne.

Actualii notari vor fi încadrați — avându-se în vedere vechimea și pregătirea —, de șef de birou și subșef de birou cl. II., primind salariul aferent din Codul Funcționarilor Publici, acordându-li-se gradeții din 5 în 5 ani, fără ca totalul să depășească salariul a două grade superioare funcțiunii ce ocup.

Notarul mai are dreptul la locuință, sesiune notarială, indemnizație de transport, iluminat și încălzit, ce se va prevedea în mod obligatoriu în bugetul comunei.

MOTIVARE :

În ce privește salariul și indemnizația cuvenită notarului comunal cerem, că, toți notarii actuali să fie încadrați cu salariul din Grupa A. 15, cu gradul de șef de birou și subșef de birou cl. II, corespunzând unui salariu de 7.500 respectiv 6.000 lei lunar, avându-se în vedere studiile și vechimea în serviciu, acordându-li-se gradații, după vechime, ca și corpului didactic primar, iar indemnizația de transport, (spese de reprezentare), care urmează a fi fixată de Prefect, să nu fie mai mică de 1.000 lei lunare, motivând prin aceea că,

Art. 371 din Legea pentru Unificarea Administrativă din 14 Iunie 1925, le-a asigurat notarilor provizorii gradul de impiegat stagiar, putând înainta pe loc conform statutului până la gradul de șef de birou inclusiv.

Art. 130 din Legea Administrativă din 27 Martie 1936, îi asigură din 5 în 5 ani gradații.

Iar prin Legea Administrativă din 14 August 1938, conform tabloului de echivalență a gradelor și claselor din ierarhia administrativă locală cu gradele statutare anexat acelei legi, notarilor cl. I, li s'a asigurat gradul de șef de birou cl. II., iar celor din cl. 2, gradul de subșef de birou cl. II.

Cerem acest tratament și pentru notari din motivul că, salariile pretorilor, prefectilor, inspectorilor administrativi, prin Codul Funcționarilor Publici nu numai că le s'au atins salariile corespunzătoare gradului asigurat prin Legea Administrativă lor, ci au putut să le și depășească față de tabela de salarizare a Legii Administrative, rotunjindu-se acele salarii prin Codul Funcționarilor Publici gradului de salarizare asigurat prin Legea Administrativă, corespunzând tabelii de încadrare din Grupa A. 15, până când notarului, în numai că nu i s'a aplicat această normă, ba chiar că i s'a redus salariul asigurat prin actuala Lege Administrativă de la lei 4.100 la lei 4.000 lunar.

Mai cerem un tratament egal și în privința fixării indemnizației de transport, respectiv spese de reprezentare, avându-se în vedere împrejurarea că, — pentru pretor indemnizația s'a fixat uniform pentru transporturile și deplasările îndeplinite, la suma de 7.000 lunar, — ori sunt notari, în majoritatea cazurilor, cari primesc o indemnizație de transport de câteva sute de lei lunar, cu care sumă nu se poate face față intereselor serviciului.

Iar dacă vom face o comparație între salariile actuale ale notarului, care — luându-i-se gradul de șef de birou, — a fost retrogradat de impiegat stagiar, la un grad și cu salariile funcționarilor comunelor rurale. Se poate constata că, față de corpul didactic primar, căruia i s'au acordat pe lângă gradații și sesii între 6-32 jug., notarul rămâne cel mai slab

salarizat dintre funcționarii comunelor rurale.

Având în vedere că la serviciul notarului comunal apelează toate ministerele și că notariatele nu au de executat numai dispozițiunile departamentelor ministerelor, ci și pe ale instituțiilor de tot felul din țara noastră, având apoi în vedere și cererile multe și actele diverse ale locuitorilor din comunele cari aparțin notariatului, am crede de cuviință că li se impune chiar o salarizare corespunzătoare. În caz contrar acești harnici monitori ai satelor, nu vor putea să rămână sentinela neadormită în cel mai îndepărtat colț la granița Țării, nici să-și asigure o existență cinstită, nici să-și păstreze autoritatea și să-și mențină prestigiul atât de mult necesar notarilor, ca reprezentanți ai puterii centrale în comunele rurale.

ATRIBUȚIUNI :

Notarul este reprezentantul Guvernului în comuna rurală.

El este însărcinat cu :

a) Aplicarea legilor și regulamentelor de administrație publică, generală și locală, a ordonanțelor și instrucțiunilor ;

b) Executarea dispozițiilor privitoare la culegerea datelor statistice, conform dispozițiilor autorității centrale, în temeiul legilor și regulamentelor ;

c) Numește, înaintează, licențiază, acordă concedii și aplică pedepsele disciplinare funcționarilor comunali, potrivit statutului funcționarilor publice și prezentei legi. Dă funcționarilor subalterni, prima notă calificativă;

MOTIVARE :

Ca șef și conducător de fapt al administrației comunale, fiind zilnic în birou, supraveghează toate serviciile comunale, el fiind răspunzător pentru bunul mers al serviciului, pentru redactarea și rezolvarea în termen a diferitelor acte.

Pentru că lucrările de birou să poată fi prompt și la termen executate, se cere necondiționate dreptul pe scama notarului de a putea dispune, asupra funcționarilor săi subalterni.

d) Convoacă împreună cu primarul ședințele consiliului comunal, fixând ordinea de zi.

În ședință are vot deliberativ, dând sfaturi și îndrumări consiliului.

Intocmește rapoarte asupra chestiunilor, ce se vor supune deliberării consiliului. Intocmește proiectul de buget, debătându-l în comisia financiară și apoi supunându-l votării consiliului.

Redactează procesele verbale de deliberările consiliului, veghează ca hotărârile să fie afișate și executate, iar cei interesați, să fie avizați.

Toate procesele verbale încheiate despre deliberările consiliului comunal, vor fi semnate și de no-

tar. Absența lui dela ședință, atrage după sine nulitatea de drept a hotărârilor aduse.

e) Executarea măsurilor de siguranță generală și poliție.

f) Este șeful de poliție administrative din comună.

g) E ofițer de poliție judiciară, auxiliar al Parchetului, primește reclamațiuni, le cercetează și le înaintează autorităților în drept, având inițiativa tuturor măsurilor, de care va dresa acte și va încunoștința pe șeful Parchetului.

h) Are dreptul de a aplica amenzi, în condițiile prevăzute de legea pentru organizarea poliției generale a Statului.

i) Execută lucrările cerute de organele administrației de Stat și orice însărcinări cari sunt date prin legi și regulamente.

j) Conducând oficiul de stare civilă, redactează și semnează actele de stare civilă.

MOTIVARE :

În sprijinul tezei ca, — primarul să fie ofițer al stării civile, — în trecut s'a invocat tradiția și faptul că, primarul a fost alesul poporului și depozitarul încrederii lui. Astăzi, când primarul este numit, situația s'a schimbat. Atâta vreme cât sunt primari — la comunele rurale, cu puțină știință de carte, — această încredințare, întrece capacitatea lor de a încheia actele de stare civilă. Dar starea civilă nu este un act al administrației locale, ci al Statului, ori primarul este șeful administrației comunale. Potrivit art. 110, pct. j, notarul este obligat să redacteze actele de stare civilă.

Aceste împrejurări conchid la declararea notarului de ofițer al stării civile în comunele rurale, ceea ce propunem.

k) Contrasemnează orice act al administrației comunale, lipsa semnăturii notarului, atrăgând nulitatea actului.

l) Raportează organelor ierarhice despre stările de spirit și nevoile locale.

m) Contrasemnează ordonanțele de plată și răspunde personal de orice plată făcută fără prevedere bugetară și fără îndeplinirea tuturor formelor legale de angajare și lichidare a oricărei cheltuieli. Fără avizul notarului ordonanța de plată nu se poate emite.

n) La cerere redactează petițiuni sătenilor.

o) Eliberează certificate de notariete publice, paupertate, copii după actele administrației comunale. În conformitate cu Legea procedurii de moștenire, face inventarele de averile rămase după defuncți. Face acte de desmembrare și înscriere în Cartea Funduară, cât și actele sub semnătură pri-

vată. La cererea sătenilor face orice act de dispoziție, asupra bunurilor lor rurale. Pentru efectuarea acestor servicii, va putea încasa numai taxele stabilite în decizia ministerială No. 23139 din 9 Noembrie 1937, publicată în Monitorul Oficial No. 261/1937.

MOTIVARE :

Dreptul notarilor de a redacta petiții și acte în materii grațioasă, li s'a recunoscut, în baza practicii și uzului de veacuri, nu numai prin jurisprudență ci și prin legi, regulamente, decizii ministeriale.

Notarul comunal având dreptul de a redacta acte subsemnătură privată, privind înscrierile în Cartea Funduară, drept recunoscut prin legile administrative și legea avocaților din 1932 apărută în Monitorul Oficial No. 78/1936, populația rurală din Ardeal și Banat a beneficiat de înlesnire extraordinar de prețioasă, fiind că își încheia toate actele acasă, fără a fi nevoită a bate drumurile din sat până la sediul judecătoriei, distanțe ce variază până la 100 Km. unde se află avocați.

Nesocotind acest inconvenient al populației rurale, din care cauză își pierde timp și bani, mai sunt cazurile de urgență, — pentru încheierea actelor sub semnătură privată, — când țăranul agricultor neavând la îndemână avocatul, este forțat a se dispensa de atare dispozițiuni, ca testament și donații urgente.

Natural că prin neîncheierea acestor acte nu suferă numai sătenii, ci însuși Statul, având pierderi considerabile, tranzacțiile între săteni fiind un izvor de venit sub forma taxelor de înregistrare și transcriere. Pe de altă parte, dând aceste atribuțiuni notarului, se pune o oprire evaziei fiscale prin faptul că, notarul fiind în localitate, are cunoștință de cauză, despre valoarea imobilului asupra căruia se încheie tranzacția, iar evaluarea va putea fi făcută în mod real și obiectiv.

Prin această dispozițiune, nu s'ar încălea cu nimic nici drepturile avocaților, fiindcă rămâne la latitudinea săteanului să se adreseze chiar avocatului, dacă-i convine.

Versiunea că unii dintre notari ar încheia actele greșit, provine din cazuri foarte izolate, cum dealtfel provin asemenea cazuri și la actele încheiate din partea unor avocați. Pentru acest neajuns însă sunt răspunzători, din punct de vedere material, penal și disciplinar, atât notarul cât și avocatul.

Recunoscându-se acest drept notarilor în trecut, actualilor notari în funcțiune, cu atât mai mult trebuie să se recunoască notarilor în viitor, dintre cari unii având la bază absolut aceiași pregătire ca și avocații, iar pe de altă parte interesele populației rurale fiind doar doar mai presus decât interesele profesionale al intelectualului.

În momentul de față, din cauza crizei financiare populația nevoiașă de la sate neavând posibilitatea de a putea achita sume mari cerute de avocații și notarii publici, pentru lucrări particulare executate, sătenii concentrați s'au văzut puși într-o situație pe cât de delicată pe atât de nesigură în aranjarea diferitelor cauze de interes familial. Nu putem ușor în chipul care ar putea fi situația de drept a sătenilor într'un caz de mobilizare.

De altă parte, atunci când interesul ridicării satelor, toată atențiunea este concentrată, la îmbunătățirea situației locuitorilor rurali, când toate legile noi au la bază acest principiu, credem că este în mod neîndoios în interesul acestei populații, că în vederea rezolvării rapide și cu cheltuieli minime, notarul comunal, să poată redacta diferite acte sub semnătură privată, pe seama locuitorilor de la sate, cu atât mai mult că, în țările limitrofe acest serviciu a fost chiar impus notarului comunal.

Ne referim în motivarea cererii noastre și la prevederile art. 110 Et. n. din Legea Administrativă care, tot în interesul locuitorilor de la sate, impune notarului comunal îndeplinirea procedurii de conciliere între părți, tocmai pentru a-i scuti de deplasări și cheltuieli inutile.

p) Notarul are îndatorirea împreună cu primarul și ajutorul de primar de a propune părților împăcarea în delictele de insultă și lovire simblă (art. 512, 513 și 470 alin. I. c. pen.).

Nicio reclamație în justiție nu se va putea porni mai înainte de a se fi încercat împăcarea.

Reclamantul va face o întâmpinare, verbală sau scrisă, notarului, care va convoca părțile la data ce va fixa, stăruiind împreună cu primarul și ajutorul de primar, la împăcare.

În caz de refuz sau neprezentare, notarul va dresa proces verbal, care va fi eliberat reclamantului spre a porni acțiunea în justiție.

Procedura concilierii este gratuită și va fi îndeplinită obligatoriu în termen de maximum 20 zile. Dacă procedura concilierii nu s'a îndeplinit în acest termen, reclamantul are dreptul să se adreseze justiției, notarul rămânând răspunzător disciplinar.

r) Notarul execută lucrările de mobilizare și apărare pasivă ale comunelor și este răspunzător de păstrarea secretului lor conform legilor și regulamentelor în vigoare.

s) Prezidează ceremoniile oficiale din comune, întocmai ca și pretorii din plasă.

t) Notarul este ajutat în lucrările sale de subnotarii comunali și funcționarii ce fiecare comună îi va avea potrivit mijloacelor lor bugetare.

u) Notarii, subnotarii și restul funcționarilor comunali, beneficiază de dispozițiunile legii generale de pensii, socotindu-li-se la pensia și timpul

servit la administrațiile comunelor rurale, sau în oricare altă administrațiune publică.

Prin derogare de la legea generală de pensii, notarii își vor putea cere pensionarea lor după 30 ani de serviciu, respectiv la vârsta de 55 ani, calculându-se la pensie salariul ultimului an primit.

MOTIVARE :

Cu pensionarea notarilor, după 30 ani de serviciu respectiv la vârsta de 55 ani s'a urmărit pe de o parte înlocuirea actualelor cadre, cu elemente proaspete, având o pregătire profesională superioară, corespunzătoare vremurilor de azi, pe de altă parte, dându-se astfel posibilitatea plasării notarilor refugiați în masă, din Basarabia, Bucovina, Ardeal și Dobrogea.

v) Drepturile câștigate ale notarilor absolvenți ai școlilor de notari, declarați stabili, numiți în mod legal și definitiv, potrivit art. 129 din legea administrativă din 27 Martie 1936; art. 178 alin. 4 din legea pentru organizarea administrațiilor locale din 3 August 1929 și art. 369, lit. c. din legea pentru unificarea administrativă din 14 Iunie 1925, cari prevăd printre alte condițiuni de pregătire și aceea a absolvirii școlilor de notari, la fel ca și legea de organizarea comunelor rurale din 1908, vor fi recunoscute.

MOTIVARE :

Prin propunerea de mai sus dorim a-i pune la adăpost și pe cei mai vechi dintre notari, aproape exclusiv din Vechiul Regat cu 10, 15, 20 și chiar 25 ani de serviciu, cari au intrat în funcțiune sub regimul legii de organizare rurală din 1908. Această lege din 1908 nu cerea o pregătire mai înaltă notarului, din simplu motiv că pe acele vremuri elementele titrate erau foarte rare în administrație, iar starea comunelor noastre rurale erau atât de primitive, încât nu mergea de notar la sate nici măcar un absolvent de liceu.

Este deci echitabil, ca și drepturile acestor vechi slujbași ai Statului, notarii de sub regimul legii din 1908, — să fie respectate.

x) Pentru a fi numit notar, candidații, în afară de condițiunile generale de numire în funcțiunile publice, trebuiesc să îndeplinească următoarele condiții :

Să poscedă cel puțin absolvența liceului sau a unei școli echivalente stabilite și diploma unei școli de notari.

Licențiați în drept și a altor școli cu titlul universitar, nu vor trebui să fie și absolvenți a unei școli de notari, ei putând fi numiți imediat în funcția de notar, fiind însă obligați, ca oricare notar numit în funcțiune, să servească în prealabil în calitatea de subnotar timp de un an.

PRIMARUL :

Funcțiunea de primar este considerată funcțiune de carieră.

MOTIVARE :

Am propune ca toți notarii actuali, să fie trecuți ca primari, iar ca notar să fie trecute alte elemente, cari sub conducerea notarului devenit primar, vor putea da maximumul de randament în dezvoltarea activității lor și astfel cu siguranță că administrația va înflori, se va putea face ridicarea satei, conducerea lor fiind dată unor elemente capabile pricepute.

Prin notarul primar, cu o pregătire profesională superioară, fără legături familiare în comună, bunul mers al administrației locale, credem a fi mai mult asigurat în satele noastre, ca prin actualii primari cu puțină știință de carte.

Avem toată nădejdea că Domnia-Voastră, apreciind, va lua în considerare propunerile A. N. C. R. de mai sus, făcute cu permisiunea Domniei-Voastre.

Avem convingerea că, dându-se țării o lege administrativă, în care să fie bine determinate drepturile și obligațiile notarului comunal, vom avea o administrație cinstită, autoritară, severă, corespunzând întru toate vremurilor de azi.

Primiți vă rugăm, Domnule Ministru expresiunea sentimentelor noastre de profunz devotament.

Vizejdia, pl. Comloș, Jud. Timiș-T. 10 Sept. 1940.

Președinte :

GH. MILENCOVICI.

Secretar general :

ROMUL ARON.

ECOURI DIN PRESĂ:

Spre o reformă a încasării impozitelor.

Notarii comunali să fie însăreinați cu strângerea impozitelor. — Fiecare comună să-și aibe notarul ei.

În Ardeal și Banat au fost instituții, cari având vechime și continuitate, au intrat în conștiința publică. Până în anul 1934 încasarea impozitelor se făcea în aceste provincii de casierii comunali, sub supravegherea notarilor. În fiecare sat sau comună, un țaran fruntaș, știutor de carte, cu avere, îndeplinea funcțiunea de casier sau colector de dări.

Fiind recrutat dintre oameni frunțași ai satului, toată obștea avea încredere desăvârșită în corectitudinea lui și în toată istoria acestor instituții nu s'au înregistrat cazuri, că cineva ar fi încasat sume de bani, pe cari nu le-a decontat în registre. Au fost și cazuri unde încrederea mergea atât de departe, încât uneori chitanțele se dădeau numai Duminică; în cursul săptămânei se plăteau dări și impozite „pe încredere”.

Accastă încredere se baza pe faptul că cel care strângea banii, nu era un necunoscut, care azi era aici și mâine în altă parte, ci cineva din sat, care ori-când putea să răspundă material, pentru orice nereguli sau greșita administrare a banilor.

În acest sistem statul n'avea nici o sarcină, pentru că acești casieri erau plătiți de comune, statul dându-le numai un mic procent din încasări, iar de două ori pe lună notarii, cu ocaziunea prezentării lor la prefeturi sau prefecturi, în interesul serviciului, făceau și predarea banilor la administrația financiară.

În anul 1934 s'a extins și în Ardeal și Banat sistemul de strângerea impozitelor din vechiul regat, înființându-se percepții de agenție și agenți de urmărire în fiecare comună, sau pentru 2-3 sate unul.

Acești funcționari fiind plătiți cu lefuri de mizerie și ne având cu ei rolurile de impunere, trebuiau să treacă din casă în casă, din sat în sat și să încaseze bani pe cari ulterior, la sediul agenției, îi treceau în roluri. S'a întâmplat în cele mai multe cazuri, ca din cauza gretulășilor, atentațiilor, unii dintre ei să fie incorecți, iar banii încasați să nu fie decontați, contribuabilii neprimind chitanțe.

În acest mod s'a săpat o prăpastie între contribuabil și fisc, iar neîncrederea față de prepușii fiscului să fie regula generală.

Agentul fiscului fiind un funcționar, care n'avea stabilitate, fiind azi într'o comună, mâine în altă circumscripție sau chiar județ, astfel că nefiind permanent în acea localitate, sătenii nu aveau încredere deplină în el. Au fost și sunt desigur și excepții, pentru că nu toți prepușii fiscului au fost incorecți, însă a fost suficient ca într'o circumscripție să fie un incorect, pentru ca atmosfera de bănuială și neîncredere să se generalizeze.

Seriam într'un articol trecut, că în urma cedărilor teritoriale, când teritoriul național s'a redus cu 1/3, statul va avea de rezolvat problema funcționarilor refugiați din aceste teritorii și propuneam pentru

încadrarea notarilor refugiați, ca fiecare comună să-și aibă notarul ei, urmând ca acesta să strângă și impozitele.

La această propunere s'ar putea răspunde că prin această măsură vor fi utilizați notarii, rezolvându-se situația lor, dar vor rămâne pe drumuri agenții fiscolei, ceace iar nu este de dorit.

Realitatea este că noi avem prea mulți funcționari, extrem de mulți, bugetul statului fiind supra-greutat de funcționari. Or prin reducerea teritoriului au scăzut și veniturile statului, iar numărul funcționarilor și sarcinilor publice au rămas cele din trecut.

Ori cât de dureroasă va părea măsura, dar aparatul nostru de stat va trebui reformat, iar lumea trebuie să se obișnuiască cu ideea că nimeni nu trebuie să se mai refugieze în bugetul statului.

În comerț și industrie se pot crea multe, foarte multe existențe, mult mai rentabile și mai bănoase decât slujbele de stat. Toate eforturile noastre trebuie îndreptate în această direcție, cu atât mai mult, că până acum noi am ocolit sistematic viața economică, mulțumindu-ne cu satisfacții politice, până când întreaga viață economică a rămas în mâinile străinilor.

Notarii sunt astfel de funcționari, încât ei sunt indispensabili vieții de stat, astfel că nu spre o restrângere a numărului lor trebuie să ajungem, ci ca în fiecare comună să avem unul. De asemeni va trebui să li se creeze astfel de condiții de viață, încât să aibă stabilitate și permanență. Notarul să fie așezat într-o comună, unde să rămână până la moarte, legându-și destinul de acel sat, la a cărui ridicare și înflorire să pună toată puterea sa de muncă, toată priceperea și tot sufletul. Să ajungem ca în fiecare sat sau comună să avem notar, preot și învățători legați cu întreg destinul lor de viața statului. Numai astfel vom putea ridica viața satelor noastre.

Notarul stabil, legat cu viața de comuna pe care o administrează, va fi elementul de încredere pe care se rezază statul și autoritatea. El va fi nu numai

reprezentantul autorității, cel care strânge impozitele, ajutat de casierul comunal, dar și stimulatorul tuturor inițiativelor menite să ridice satul.

Fiind permanent în mijlocul țăranilor el le cunoaște puterea de plată, timpul când au bani, astfel că strângerea impozitelor se face normal, fără incidente, fără abuzuri.

Astăzi agenții de urmărire au ajuns o pacoste pe capul oamenilor dela țară, o sperietoare, pentru că ei vin după dări tocmai în epocile și zilele când țăranul n'are nici un ban, ridicând din casă pernele, păturiile și toată sărăcia omului pentru a o vinde cu toba.

Aceste procedee pe lângă că nemulțumesc populația, creând o stare de spirit periculoasă, contribuie la creierea unei prăpaștii între ideea de stat și supuși.

O nouă reformă fiscală este necesară cu atât mai mult, că în loc să mergem spre simplificare, am complicat totul, pentruca să se poată jefui avutul public în voe și în forme legale. Am ajuns ca să avem două și trei-patru administrații financiare într'un județ, împărțite pe felul impozitelor, ceace a dus la ridicarea sarcinilor fiscale, înmulțirea funcționarilor și creierea unui biurocratism, care sufocă statul.

Nu ne îndoim că generalul Antonescu, care și-a legat viața de reformarea statului va găsi timpul să schimbe și sistemul de încasarea impozitelor, simplificându-l, readucând în mijlocul satelor încrederea că banii plățiți merg la destinație, iar abuzurile vor fi stârpite.

Va trebui de asemeni simplificat și noianul de dispoziții și legiuri fiscale, cari fac ca cetățeanul să nu știe nici odată ce are de plătit, și când și-a făcut datoria, față de stat.

În viața satelor trebuie adusă liniștea și încrederea, pe care actualul sistem de încasarea impozitelor, le-a îndepărtat pentru totdeauna.

(„Universul” 22. 9. 940).

OCTAVIAN METEA.

N'avem prea mulți funcționari,

Dar sunt prea mulți la serviciile centrale și dispărent de puțini la sate.

Nu rareori ne-au trecut pe dinaintea ochilor scrieri în care se vorbea de lipsa de activitate practică la sate. Toate aceste scrieri se referau, în special, la insuficiența activitate la sate a organelor ministerului agriculturii și domeniilor.

Puțini au fost însă aceia care în scrierile lor au căutat să reliefeze cauzele care au determinat și determină încă imposibilitatea activării la sate în mod

real, practic și rapid.

În aparență, se crede și se susține chiar, că la sate domnește o inactivitate condamnabilă din partea tuturor organelor Statului. În fond, se duce la sate, din partea acestor organe, o activitate care desori trece peste puterile de imaginație ale omului dela oraș. Dar, atât cât de intensă ar fi activitatea la sate, aceasta nu poate fi văzută, nu se poate reliefa,

fiind în realitate prea mică față de enormitatea câmpului de activitate a unui mic număr de funcționari.

La sate, funcționarul nu cunoaște comoditatea. El nu are nici măcar Duminică sau sărbătoare — dacă este conștiincios. Mereu este la dispoziția locuitorilor extrem de mulți, pe care abia-i poate satisface. Munca lui este însă fără spor, — nu se vede — pentru că din colosul de realizări ce trebuie să efectueze, el — funcționarul mic ca număr — abia poate realiza o fărâșă.

PREA MULȚI FUNCȚIONARI ?

În expunerea de motive la Codul funcționarilor publici, apărut de curând, se susține că avem astăzi 408.619 funcționari publici, dintre care 262.757 al administrațiilor centrale, 25.595 ai administrațiilor locale și 118.267 ai regiilor publice. Acest număr reprezintă un procent de 2.15 la sută din populația țării.

E trist că se calculează astfel procentajul, deoarece activitatea reală, activitatea de bază este la sate; pentru populația dela sate trebuia făcut deci procentajul, nu total, ci numai al funcționarilor exteriori al celor dela sate. Astfel s'ar fi obținut o cifră și s'ar fi constatat nu că avem prea mulți, ci că avem un număr de funcționari foarte redus la sate.

Cifrele enorme ale funcționarilor dela centru constituie față de funcționarii dela sate, un raport absolut anormal. Acest raport face să nu se poată evidenția activitatea la sate. Acest raport trebuie normalizat, prin înmulțirea funcționarilor la sate și reducerea celor dela centru.

SITUAȚIA LA SATE.

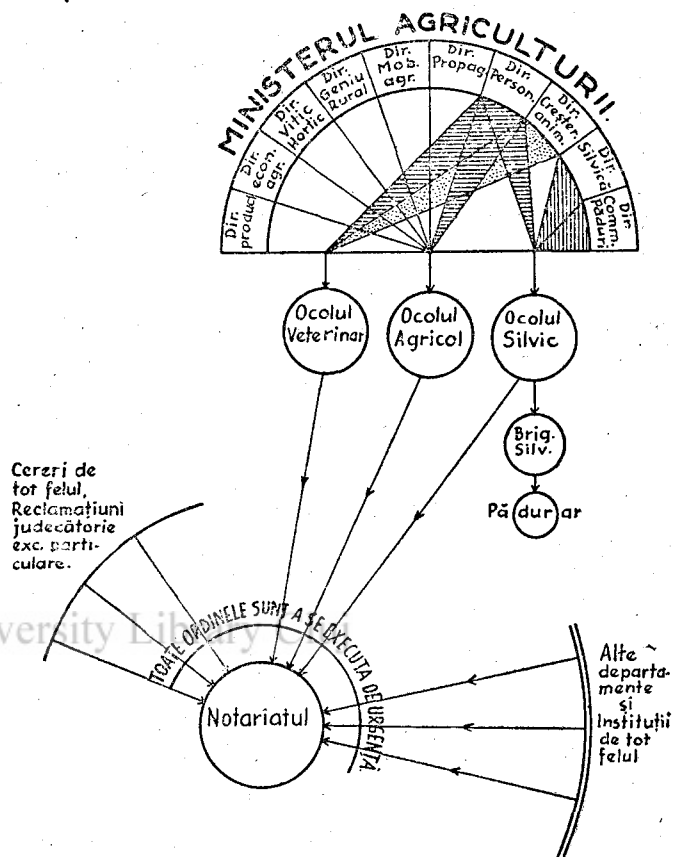
Pentru a motiva cele susținute mai sus, voi expune în continuare situația care determină imposibilitatea de activare reală, practică și rapidă la sate, din punct de vedere agricol, luând ca exemplu plasa Dobra.

Astăzi, întreaga activitate de jos — dela sat — este ordonată de ministere, care trimit ordine și instrucțiuni ce trebuie executate prin adaptare.

Așadar, aci jos, aci la sate, trebuie aplicate ordinele, și trebuie executate, în cece privește ridicarea satelor și prin ele a însăși existenței noastre ca națiune. Aci trebuie deci personal suficient, care să le execute.

Pentru a ilustra mai bine situația în care ne găsim și pentru a reliefa greutățile și munca pe care trebuie să o depună organele diferitelor departamente, aci jos, dau ca exemplu situația din plasa Dobra, în care voi schița, prin simplificare, raportul care există astăzi între centru și exterior la departamentul agriculturii și domeniilor.

Toate ordinele care emană dela ministere, etc., trec până la ocoale, fără ca măcar 5% să fi suferit modificări de studiu și adaptări — (ordinele alunecă ușor de sus în jos, simplu: transmitere în copie) — și de aci dela ocoale, la notariate, unde și găsește rezolvarea dela birou și anume: o rezolvare pozitivă când se cere executarea de ordine simple și date statistice și una negativă în chestiuni de eventuale realizări în massă, care necesită personal și muncă pe teren.

HAMALII STATULUI: NOTARIII DIN SATE.

Remarcăm din chema de mai sus, că dintre organele exterioare ale ministerului agriculturii, singurul ocol silvic dispune de personal ajutător pregătit; nici ocolul veterinar și nici ocolul agricol nu dispun de personal ajutător pregătit. Singura salvare a acestor ocoale sunt notariatele: la acestea apelează atât pentru activitate cât și pentru statistică și informațiuni de tot felul.

La notariate se opresc spre executate toate ordinele care emană de la toate direcțiile ministerului agriculturii, și opresc aci pentru că ocoalele agricole și veterinare nu dispun de personal ajutător, pentru a putea activa în toate comunele și satele deodată.

Un singur medic veterinar, formează ocolul veterinar și Ilia, cu un număr de 75 de comune și sate.

Un singur inginer agronom cu un secretar constituie cece se numește ocol agricol pentru plasele Dobra și Ilie, cu un număr de 75 de comune și sate.

Dar, notariatele nu au de executat numai dispozițiunile ocoalelor, camerei agricole și ministerului agriculturii ci în primul rând pe ale ministerului de interne și apoi pe ale tuturor celorlalte departamente și instituțiuni de tot felul din țara noastră, precum și cererile multe și actele diverse ale locuitorilor din comunele și satele lor — (până la 8 comune pe notariat).

Să pedepsești notarii și primarii — (primarii fără nici o pregătire) — pentru neglijență și neexecutare?! Ar fi ceva neuman, deoarece din schema de mai sus se vede clar cât sunt ei de încărețați cu ordine — (și toate urgente, 24 ore sau 3 zile) — care vin din toate direcțiile organizării Statului nostru.

Dacă ne punem în ipoteza de a obliga pe toți notarii ca să execute ordinele așa cum ele se cer și dacă orice neexecutare la timp și întotdeauna — real, practică și rapid. — s'ar pedepsi conform legilor, atunci... am rămâne fără notari!

LA SATE ȘI LA CENTRU

Munca ce trebuie să depună numărul mic de funcționari dela sate, trece deseori peste puterile omenestii. **Funcționari puțini, comune și populație multă; față dece nu se vede activitate la sate!**

Studiind organizarea ministerelor, găsim un număr enorm de direcții și servicii, cu un număr formidabil de funcționari de tot felul.

Ministerul agriculturii are, de exemplu, 12 direcții cu un număr de 60 servicii, plus două servicii speciale. Numărul funcționarilor care ocupă aceste direcții și servicii este enorm.

Avantajul ce-l prezentăm, trebuie să fie tocmai

învers, căci numai astfel lucrările pe teren pot să progreseze.

Agricultura constituind cea mai vastă fabrică pe care a cunoscut-o vreodată omenirea, trebuie organizată conform cerințelor ei. Cum ar funcționa oare oricare altă fabrică, dacă pe lângă numărul de lucrători necesari nu ar dispune și de personal pregătit pentru coordonarea și executarea lucrărilor, pentru fiecare sector al fabricii?!

Aceasta este prăpastia situației în care ne complacem, pe care nu o vedem, dar care se simte mult la sate.

Elemente pregătite să coboare și să împănaze satele noastre, căci numai astfel vom reuși să ridicăm baza organizației Statului nostru: satul.

Acest personal dela sate trebuie plătit însă, nu stabilindu-se categorii de salarizare, ci la fel ca la oraș, dacă nu se poate mai bine, pentru că trebuie să se aibă în vedere nu numai hrana și adăpostul ci și nevoile sale ca om în societate. Funcționarul dela sate cheltuește mai mult de cât cel dela oraș și plătește mai scump îmbrăcămintea, deoarece când are nevoie de ceva, el trebuie să se deplaseze la oraș pentru a se aproviziona și a putea face față cerințelor de intelectual. El este lipsit de distracții, bibliotecii, etc., iar când le simte nevoia pentru a le găsi, el trebuie să se deplaseze la oraș, ceea ce ridică mult cheltuielile sale față de cel dela oraș.

Toate cele ce le-am arătat, constituiesc realități care trebuie avute în vedere deoarece, ele conduc la exodul intelectual dela sate spre orașe.

Ing. CONSTANTIN RAȚIU.

(„Curentul” 7. 8. 1940).

Ședința Cons. de Adm. și Com. Cenz. A. N. C. R. dîn 17-18 Noemvrie 1940.

În zilele de 17-18 Nov. a. c. a avut loc în Capitală, ședința Consiliului de administrație și comisiei cenzorilor a Asociației notarilor comunali din România. Procedându-se la completarea locurilor vacante provenite din rămânerea unora dintre aceștia în teritoriile cedate, au fost cooptați următorii notari:

În consiliul de administrație: Dr. Magdun Bucur-Târnava Mare, Gheorghe Gabor-Făgăraș, Alex Marta, com. suburbană, Șerban Vodă (suburbia București), dr. Gheorghe Palcău-Severin, dr. Valer Pop-Timiș-Torontal.

Cenzori: Nicolae Giurgiu-Arad, Gheorghe Coschi-Botoșani.

Supleanți: Aurel I. Dancu-Brașov, Gh. Ionescu-Prahova.

După complectarea Consiliului de administrație și comisiei cenzorilor, în urma demisiei d-lui Gh. Milencovici, președintele Asociației, s'a procedat la alegerea noului președinte și completarea locurilor de vice-președinte rămase vacante. Au fost declarați aleși: Gh. Milencovici-Timiș-Torontal, fost președinte al Asociației, președinte; Aurelian Olariu, Rădăuți, prim vice-președinte; Alex. Marta, suburbia Șerbau Vodă (București) vice-președinte.

(Comunicat apărut în presa din Capitală, la 21. Noemvrie 1940).

PUBLICAȚIUNI OFICIALE:

A. N. C. R. Filiala din jud. Brașov:

Proces Verbal al adunării generale din 15 Martie 1940.

Dresat în ziua de 15 Martie 1940. în sala festivă a Prefecturii Județului Brașov, cu ocaziunea ședinței Adunării Generale a Asociației Notarilor Filiala Județului Brașov.

Prezenți: Victor Șerban, președinte; Traian Petrașcu, secretar; Traian Butu, Nicolae Bărbat, Wilhelm Zerbes, Mihail Soos, Ioan Butnariu, Heinrich Binder, Moise Moșoiu, Cristian Otters, Hermann Gutt, Sabin Mucea, Ioan Guiman, Ioan Magda, Mihail Bock, Gheorghe Vlad, Dumitru Toma, Gheorghe Damian, Nicolae Căndea, Pompiliu Taus, Artur Tzetz, Emanoil Gaspar, Ioan Poteoavă, Aurel Dogariu, Samoilă Simon, Nicolae Corbu, V. Mines, membrii.

Președintele Filialei constată că membrii s'au adunat în număr statutar, putând aduce hotărâri valide, salută pe cei prezenți și declară Adunarea generală de deschisă.

Înainte de a trece la ordinea de zi evocă memoria colegului **Heinrich Bosch**, decedat la 12 Martie 1940 și asistența în picioare păstrează un minut de reculegere.

Arată totodată că în urma întrigilor și a situației create, familia decedatului a rămas fără nici o avere și fără nici un sprijin, deaceia face propunerea ca fiecare coleg să acorde din salariul de pe luna Martie drept prim ajutor câte Lei 200.— Asemenea comunică Adunării Generale, că decedatul în urma calvarului ce a avut de îndurat ajungând pe drumuri, Asociația i-a acordat ca ajutor odată Lei 6.000.— și odată Lei 2.500.—

Cu aceasta ocaziune, președintele aduce vii mulțumiri Domnului **Gheorghe Petala**, pretorul plășii Codlea, care cu diferite ocazii a susținut cu toată convingerea interesele notarilor din județ, dând dovadă că este un adevărat coleg și sprijinitor al notarilor. . .

După aceste se intră în ordinea de zi, după cum urmează:

Pet. 12/1940. Citirea procesului verbal al Adunării Generale precedente.

Secretarul Adunării citește procesul verbal dresat la Adunarea Generală precedentă și invită pe cei prezenți a face observațiunile lor asupra conținutului procesului verbal.

Adunarea Generală având în vedere că procesul verbal citit cuprinde în mod fidel desbaterile și deciziunile aduse în precedentă Adunare Generală, în unanimitate aduce următoarea

H O T Ă R Ă R E :

Aprobă fără nici o modificare procesul verbal al Adunării Generale precedente.

Pet. 13/1940. Raportul Președintelui Filialei, asupra activității generale.

Președintele prezintă Adunării Generale raportul anual despre activitatea desfășurată de conducerea Filialei în cursul timpului dela ultima Adunare Generală.

H O T Ă R Ă R E :

Adunare generală în unanimitate ia la cunoștință raportul președintelui, ratificând toate măsurile luate de consiliul de administrație în interesul Asociației și mulțumind președintelui pentru activitatea depusă cu mult zel și colegialitate.

Pet. 14/1940. Raportul casierului filialei asupra casei și a Fondului Căminului de odihnă dela Carmen Sylva.

Casierul Traian Butu, prezintă contul de gestiune pe anul 1939, al Casei Filialei care se prezintă cu următorul rezultat:

Incasări :	Lei 15.000.—
Cheltueli :	Lei 11.239.—
Sold :	Lei 3.761.—

Totastfel prezintă contul de gestiune pe anul 1939 a Fondului Căminului, care se prezintă după cum urmează:

Incasări :	Lei 174.963.—
Cheltueli :	Lei 59.848.—
Sold :	Lei 115.115.—

H O T Ă R Ă R E :

Adunarea generală aprobă cu unanimitate contul de gestiune pe anul 1939, atât la Filialei cât și al Căminului, verificat de cenzori.

Pet. 15/1940. Aprobarea bugetelor pe anul 1940
Casierul Filialei prezintă proiectul de buget votat de consiliul de administrație al Filialei pe anul 1940, care se prezintă în mod următor:

La venituri: Lei 35.000.—
La cheltuieli: Lei 35.000.—
Excedent sau deficit: Lei —.—

Idem, bugetul Căminului pe anul 1940, aprobat de consiliul de administrație după cum urmează:

La venituri: Lei 163.000.—
La cheltuieli: Lei 163.000.—
Excedent sau deficit: Lei —.—

H O T Ă R Ă R E :

Adunarea generală cu unanimitate aprobă proiectele de bugete ale Filialei și Căminului, fără nici o modificare.

Pct. 16/1940. Aprobarea cooptării de noi membri în consiliul de Administrație și Comisia cenzorilor.

Președintele referă în cauză și arată că în cursul anului 1939, secretarul Asociației ales în ultima adunare generală, notarul N. Străyoiu, fiind transferat în județul Treișcaune, consiliul de administrație a cooptat ca membru și secretar pe notarul Traian Petrașcu, iar în locul membrului din Consiliul de Administrație Vitellu Bănuțiu, mutat de asemenea în alt județ, a fost cooptat notarul Pompiliu Taus, iar în locul notarului Pompiliu Taus, membru în comisia de cenzori a fost cooptat notarul Valeriu Sângeorzan.

Roagă Adunarea Generală de a ratifica aceste cooptări.

Adunarea generală în unanimitate aduce următoarea

H O T Ă R Ă R E :

Aprobă fără nici o modificare cooptările făcute de consiliul de administrație în persoana notarilor: Traian Petrașcu și Pompiliu Taus în consiliul de administrație și Valer Sângeorzan în comisia de cenzori.

Pct. 17/1940. Sancțiuni împotriva membrilor Filialei, cari vor fi dovediți că au uneltit împotriva altor colegi, primejdindu-i situația lor de funcționari.

Președintele luând cuvântul arată că, în ultimul an s'au petrecut cazuri foarte grave, până acum necunoscute între colegii din acest județ, cazuri cari au adus grave prejudicii unor colegi și în special colegului decedat Heinrich Bosch, fapte cari s'au resfrânt nu numai individual asupra unor colegi, ci implicat asupra tuturor colegilor din județ.

Asemenea înveliri și asemenea intrige, pornite numai din îndemnuri de a parveni în posturile altor colegi, sunt de condamnat și președintele își exprimă părerea de rău, că față de aceste manifestări, trebuie să constate că a dispărut colegialitatea din notarii județului.

În acest scop, a propus și colegul Gheorghe Vlad a întocmit un proiect de rezoluție cu privire la sancționarea unor viitoare asemenea cazuri.

Se citește astfel proiectul de rezoluție propus de colegul Gheorghe Vlad, după cum urmează:

Membrii Asociației Filialei Notarilor din Județul Brașov, sunt obligați a se ajuta reciproc cu orice ocazie.

Aceia dintre membrii, cari se vor dovedi că prin actele lor au contribuit în mod direct sau indirect la diminuarea prestigiului onoarei sau intereselor altui coleg, se vor sancționa cu pedeapsa excluderii din Filiala Brașov. Când aceste fapte se repetă sau sunt de o gravitate mai mare, președintele filialei în urma avizului consiliului de administrație și de comisiei de arbitraj, va putea cere excluderea membrului vinovat și din Asociația Generală a Notarilor din România. Procedura de urmat în astfel de cazuri, este aceea prescrisă de art. 44 și următorii din Statutul Asociației Notarilor comunali din România.

Pentru ca măsura excluderii să-și poată avea eficacitatea ei, toți membrii din Filiala Brașov, sunt obligați a evita orice contact și orice act de intimitate cu membrul exclus, afară de acelea rezultate din bunul mers al serviciului.

Adunarea generală, ascultând expunerile de mai sus în unanimitate aduce următoarea

H O T Ă R Ă R E :

Reprobă cazurile întâmplăte în județ, și pentru a se nu mai repeta, aprobă cu unanimitate proiectul de rezoluție prezentat de colegul Gheorghe Vlad.

Tot pentru a generaliza aceasta rezoluție, admite ca textul de mai sus să fie transmis și prezidiului A. G. N. C. cu propunerea de a se modifica în senz Statutele Asociației și a se adopta și de alte filiale județene hotărârea Filialei Județului Brașov.

Pct. 18/1940. Dispozițiuni asupra părților de proprietate din Cămin ce au fost vândute filialei.

Președintele aduce la cunoștință, cumcă între timp, trei coproprietari ai Căminului de odihnă Carmen Sylva și anume: Hermann Por, Vasile Chirvase și Heinrich Bosch și-a vândut părțile lor de proprietate din Cămin, plătindu-se părțile vândute din Casieria Căminului. Roagă Adunarea Generală de a decide ce să se facă cu aceste trei părți vândute, să se vândă altor colegi solicitanți sau să se intabuleze pe restul de coproprietari ai Căminului.

Adunarea generală în unanimitate aduce următoarea

H O T Ă R Ă R E :

Aprobă ca părțile de coproprietate din Căminul de odihnă Carmen Sylva, vândute de colegii Hermann Por, Vasile Chirvase și Heinrich Bosh, să se transcrie pe restul de coproprietari ai Căminului și încredințează pe președintele filialei de a face toate formalitățile necesare în acest scop.

Nemai fiind alte obiecte la ordinea de zi, Președintele evocând și decesul unui fost eminent funcționar administrativ, Dr. Petru Roșca, secretarul general al Ținutului Mureș, pentru memoria căruia adunarea generală în picioare păstrează un minut de reculegere; și mulțumind pentru participare, declară ședința Adunării Generale de închisă.

Președinte :
VICTOR ȘERBAN.

Secretar :
TRAIAN PETRAȘCU.

Asociația Notarilor Comunali din România.

Nr. prez. 524/1940.

Prezidiul aprobă hotărârile aduse prin prezentul proces-verbal.

În ceea ce privește sugestiunile arătate în rezoluția cuprinsă în pct. 17/1940 al hotărârei Adunării Generale, Prezidiul își însușește propunerea făcută de Filiala Brașov, pentru o mai mare solidaritate și colegialitate între notari și în consecință va aduce chestiunea în discuția proximei Adunări Generale a A. N. C. R.

Președintele A. N. C. R.

(s. s.) GH. MILENCOVICI.

Proces verbal al adunării băncii populare „Notarul” din orașul și jud. Brăila din 14 Aprilie 1940.

Membrii băncii populare „Notarul” din orașul și județul Brăila, fiind convocați pentru astăzi data sus arătată la orele 10 dimineața, în localul Prefecturii județului Brăila, sala de recepție, în a doua ședință, conform convocării cu No. 25 din 14 Aprilie 1940, în adunare generală ordinară, s'a procedat după cum urmează :

Președintele adunării dl Ioan R. Chiru, președintele băncii, secretar Matei Buzatu, scrutatori : Grigore Enescu și Neagu T. Jârlăianu, aleși de adunarea generală.

Biroul astfel constituit, dl Președinte face apelul nominal, la care răspund prezenți un număr de 24 membri notați în lista încheiată și certificată de birou adunării, din numărul total de 51 membri.

Adunarea generală ordinară fiind legal constituită ca având numărul de membri cerut de statute și putând lua hotărâri valabile, fiind în a doua ședință, se intră în ordinea de zi care e :

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți.
2. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra mersului operațiunilor societății în anul 1939.
3. Raportul comisiei cenzorilor.
4. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere, împărțirea beneficiilor și descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa.

5. Fixarea sumei maxime pe care banca o poate imprumuta dela Federală, I. N. C. O. P., etc.

6. Stabilirea dobânzei ce banca o va lua dela împrumuturile acordate societărilor.

7. Fixarea maximumului de împrumut ce se poate acorda unui societar și eventual nesocietar.

8. Stabilirea condițiunilor de primirea depunerilor spre fructificare și dobânda ce urmează a li se plăti.

9. Să se ia cunoștință de împrumuturile membrilor consiliului de administrație și cenzori.

10. Votarea bugetului pe 1940.

11. A lua cunoștință de inspecțiunile făcute băncii de organele de inspecție și cenzori.

12. A alege trei membri în consiliul de administrație în locul dlor Ioan R. Chiru, Aurel Mateescu și Jordan Pătrașcu, care au eșit la sorți.

13. A alege trei cenzori și trei supleanți.

14. Ratificarea înțărilor și eșirilor din societate.

A D U N A R E A

În urma celor discutate, ia următoarele hotărâri :

1. Constituirea biroului și constatarea numărului membrilor prezenți, așa cum se arată mai sus.

2. Ascultă darea de seamă a consiliului făcută în ședință de dl Președinte, cum și raportul cenzorilor citați de cenzorul Vlad Hanu.

3. În unanimitate aprobă bilanțul cum și contul de profit și pierdere, dând descărcare consiliului de gestiunea sa pe anul 1939 și aduce mulțumiri con

siliului de munca depusă pentru bunul mers al băncii, în special colegului Gh. Popa, casier.

4. In unanimitate fixează suma de 250.000 lei până la care se poate banca împrumuta fie la Banca Federală sau I. N. C. O. P.

5. In unanimitate fixează a se lua la împrumuturile acordate membrilor o dobândă de 7% plătită anticipat la întreaga sumă împrumutată.

6. In unanimitate aprobă a se primi depunerile membrilor spre fructificare, cărori li se vor plăti o dobândă de 4%.

7. In unanimitate ia cunoștiință de împrumuturile acordate membrilor din consiliu și cenzori.

8. In unanimitate aprobă a se acorda ca împrumut membrilor, care au o vechime de cel puțin un an în bancă, suma maximă de 15.000,— cincisprezece mii —, iar celor noi cu de două ori capitalul vărsat, cu plata în rate lunare pe șase și 12 luni, după suma împrumutată.

Împrumuturile vor fi garantate de un garant până la 5.000 lei și de doi garanți până la 15.000 lei

Un garant nu poate garanta decât până la maximum 15.000 lei.

9. In unanimitate aprobă bugetul pe 1940, așa cum e descris în registrul inventar și care însușește :

La venituri : Lei 15.804.—

La cheltuieli : Lei 15.400.—

Excedent : Lei 404.—

10. Ia cunoștiință de inspecțiunile făcute în cursul anului 1939 de către cenzori.

11. In unanimitate prin viu graiu realege în consiliul de administrație pe : Ioan R. Chiru, Aurel Mateescu și Iordan Pătrașcu.

12. In unanimitate alege ca cenzori pe : Vlad Hanu, Matei Buzatu și Ene Pavelescu, iar ca supleanți pe Constantin Gherghișan, Aurel Manolescu și Tudorache Gereș.

13. In unanimitate ia act și ratifică intrările și eșirile din bancă, astfel :

INTRĂRI :

Ion I. Niculescu, Gheorghe Bratoveanu, Oprea Puia și Elefterie Caludi, pretor.

EȘIRI :

Marin Stănciulescu pensionat, Ion T. Cursaru și Vasile Gheorghiiță, eșiți din serviciu și Gheorghe Gaciu, mutat în județul Tutova.

14. In unanimitate aprobă a se mai face rețineri în contul capitalului până la sfârșitul acestui an, aceasta în vederea măririi capitalului.

15. In unanimitate ratifică hotărârea consiliului de administrație, prin care a hotărât a subscrie bonuri pentru înzestrarea armatei în sumă de 10.000

(zece mii) lei, ce se vor depune prin Federația „Brăila”.

Terminându-se chestiunile dela ordinea zilei, dl Președinte după ce aduce mulțumiri dlui prefect al județului și șefilor de servicii din Prefectură pentru concursul ce-l dau băncii, închide ședința la orele 13.

Pentru care am încheiat acest proces verbal.

Președinte :

Secretar :

Ioan R. Chiru.

Matei Buzatu.

Scrutatori : Neagu Jârlăianu, Grigore Enescu.

DAREA DE SEAMĂ

a consiliului de administrație al Băncii populare „Notarul” din Brăila, către adunarea generală ordinară din 11 Maiu 1940.

Domnilor Membrii,

Conform legii cooperatiei și art. 36 din statutele băncii noastre, sunteți convocați pentru astăzi, în adunare generală ordinară spre a discuta și hotărâra asupra chestiunilor înscrise în ordinea de zi arătată în convocarea noastră cu No. 25 din 14 Aprilie a. c.

Domnilor Membrii,

Banca populară „Notarul” ce intră în al treilea an de funcționare, a luat ființă la 9 Aprilie 1938, cu un număr de 40 membrii, ce au subscris un capital de 211.000 lei, vărsând 21.100 lei, astăzi numără 51 de membrii cu un capital deplin vărsat până la 31 Decembrie 1939, în sumă de lei 217.788.—

Mersul operațiunilor în cursul anului 1939, însumează :

Incasări : Lei 452.030.—

Plăți : Lei 324.989.—

Sold : Lei 127.041.—

Din scripte rezultă că s'au acordat împrumuturi la un număr de 35 membrii, suma totală de 363.016 lei.

Toate împrumuturile acordate au fost la timp rambursate, ceia ce-mi impune de a transmite pe această cale mulțumiri colegilor ce au avut luate împrumuturi, nerămânând absolut nici un împrumut neregulat la scadența sa.

Bilanțul anului 1939, însumează la activ și pasiv cu totalul de 227.468 lei, cu următoarele conturi :

La activ :

Casa în numărar Lei 127.041

Debitori neconvertiți Lei 98.927

Diverse conturi Lei 1.500

La pasiv :

Capital social Lei 217.788

Fond mobilier Lei 2.595

Fond. dob. deb. nec. Lei 3.881

Diverse conturi Lei 2.500

Beneficiu net Lei 704

Bugetul anului 1940, însușește astfel :

La venituri : Lei 15.804
La cheltuieli : Lei 15.804

În cursul anului 1939 au cerut înscrierea ca noi membrii colegii : Ion T. Niculescu, Gheorghe Brațoveanu, Oprea Puia și prețorul Elefterie Caludii, pe care consiliul i-au primit cu cea mai mare plăcere și s'au retras Marin Stănciulescu, Ion Cursaru și Vasile Gheorghită eșii din serviciu, cum și Gheorghe Gaciu, mutat în județul Tutova.

Astfel prezentându-se situațiunea, consiliul supune adunării generale această scurtă dare de seamă, din care rezultă, că numai cu cei 51 membrii, banca și-a atins scopul avut în vedere la înființarea ei, punând la dispoziția colegilor cu nevoi, credite cu dobânzi cât de mici și rambursarea lor prin rețineri lunare și nădăjduim ca pe viitor să-și mărească atât societarii, cum și capitalul social din care apoi să se dea credite și peste plafonul stabilit anul trecut.

Totul însă depinde de modul cum fiecare din noi, știm să ne îndeplinim obligațiile de a ne plăti capitalul și creditele luate.

Ca încheiere consiliul ține de a sa datorie de a aduce în această adunare generală, cele mai sincere mulțumiri Domnului Prefect, pentru concursul dat băncii.

Aceleiaș mulțumiri se cuvin D-lor : director I. Sișu, cum și tuturor funcționarilor din Prefectură, pentru neprecupețitul concurs cel dau băncii noastre.

Mulțumiri se cuvin și colegului Gh. Popa, casier și vicepreședintele asociației, care deși împovărat în

lucrările sale oficioase, totuși a bine voit a-și sacrifica din puținul său timp de repauz, consacându-șil pentru bunul mers al băncii noastre.

Terminăm, mulțumindu-vă că v'ați obosit de a lua parte la această adunare și vă rugăm să ne dați și pe viitor ajutorul Domniilor voastre, aceasta pentru bunul mers și prosperitatea Băncii populare „Notarul”.

Brăila, la 2 Maiu 1940.

Președintele băncii, **IOAN R. CHIRU.**

Membrii consiliului : Gheorghe Simion, Aurel Mateescu, C. A. Rădulescu, Neagu I. Turtoiu, Iordan Pătrașcu, Zamfir Danciu, Gh. Munteanu, Petre Ștefănescu.

Asociația Notarilor Comunali din România.

Nr. 244/1940.

Reproducându-se în revista „Administrația Română”, darea de seama a Consiliului de Administrație al Băncii populare „Notarul”, cum și procesul verbal al adunării generale, primiți vă rog viile noastre felicitări pentru munca depusă, în vederea promovării intereselor profesionale ale notarilor din acel județ.

Președinte : (s. s.) **GH. MILENCOVICI.**
Domniei Sale Domnului

IOAN R. CHIRU, notar

Președintele secției jud. A. N. C. R.,

Filipești, Brăila.

INFORMAȚIUNI:

NOTARI MARTIRI ÎN ARDEALUL ROBIT.

„Notarul Victor Bart, din comuna Popești, jud. Bihor, a fost pedepsit în modul următor, pentru „crima” de a fi vorbit românește : i s'a tăiat bucăți de carne din corp, punându-i-se sare pe răni”.

(Din datele oficiale verificate și comunicate de Domnul Horia Sima, Comandant al mișcării Legionare în discursul său rostit la Brașov în ziua de 19 Octombrie 1940 asupra raporturilor Româno-Ungare).

Avem nădejde în Dumnezeu și în Conducătorul Statului că ceasul dreptății va suna încurând !

NOTARI DECORAȚI :

Dl **Olaru Aurelian**, Primvicepreședintele A. N. C. R. și notarul comunei Putna (Rădăuți), a fost decorat prin Decretul regal Nr. 1333/1940 cu Insigna Premilitară cl. I-a, pentru meritele sale deosebite aduse Instituției P. P.

Domnul General Constantin Petrovicescu, Ministrul Afacerilor Interne, a binevoit să trimită următorul răspuns la urările și omagiile Corpului Notarial :

Mulțumiri și asigurări de grije părintească pentru cei vrednici.

General în rez.

CONSTANTIN PETROVICESCU
Ministrul Internelor.

Fixarea indemnității de transport.

Prin Decretul Lege Nr. 3993, apărut în Monitorul Oficial Nr. 292 din 11 Decembrie 1940, Ministerul Afacerilor Interne a fost autorizat ca, prin derogare de la dispozițiunile art. 4 din decretul-lege Nr. 3123, publicat în Monitorul Oficial Nr. 214 din 14 Septembrie 1940, se fixeze prefeților, subprefeților, prefectorilor și notarilor indemnități de transport fixe, lunare, plătite din bugetele administrațiilor locale.

Ajutorarea familiilor nevoiașe ale concentraților.

Prin decretul lege Nr. 3.176, publicat în Mon. Of. Nr. 219 din 20 Septembrie 1940, s'a abrogat decretul-lege Nr. 2989 din 2 Septembrie 1940, referitor la ajutorarea familiilor nevoiașe ale concentraților, în natură. S'a repus în vigoare legea din 30 Martie 1940, privitoare la ajutorarea familiilor nevoiașe ale concentraților, cu modificarea art. 4, alin. 1, în sensul că sunt excluse dela ajutorare familiile plutonierilor.

Eliberarea certificatelor moștenitorilor debitorilor întrași în conversiune.

Min. Int., Dir. Jud. cu adr. Nr. 28.192/940, aduce la cunoștință că unii notari comunali eliberează certificate moștenitorilor debitorilor întrași în conversiune — cu ocazia înstrăinării terenurilor moștenite de aceștia — fără mențiunea că imobilele sunt gravate după legea lichidării datoriilor agricole și urbane neconformându-se astfel dispozițiilor art. 22 din susmenționata lege. Față de această situație, intereseșii se invită a aplica strict prevederile legii.

Trecerea sub controlul Ministerului de justiție a Inaltei Curți de Conturi, a Justiției Militare și Curților administrative. (Decretul-lege Nr. 3350 publicat în Monitorul Oficial Nr. 233 din 5 Octombrie 1940).

ART. 1. — Până la reorganizarea lor, Inalta Curte de Conturi, Justiția militară și organele sale, Curtea superioară administrativă și Curțile administrative locale, trec sub controlul ministerului de justiție, în ceea ce privește exercițiul atribuțiilor judiciale.

Dreptul disciplinar asupra magistraților militari, membrilor ministerului publice și referendarilor Inaltei Curți de Conturi și membrilor și referenților Curților administrative, aparțin ministerului de justiție.

În afară de atribuțiile acordate ministerului de justiție, prin dispozițiile de mai sus, Inalta Curte de Conturi, justiția militară și Curțile administrative rămân sub dependența ministerelor respective, potrivit prevederilor din legile lor de organizare.

ART. 2. — Ministerul justiției este însărcinat să procedeze la organizarea acestor instituții.

Desființarea Consiliului Administrativ.

Prin Decretul Lege Nr. 3341, publicat în Monitorul Oficial Nr. 233 din 5 Octombrie 1940, a fost desființat Consiliul Administrativ al Ministerului Internelor, înființat prin decretul-lege Nr. 1441 din 24 Aprilie 1940.

Oficiul de studii, documentare și statistică va continua să funcționeze pe lângă Cabinetul Ministerului Internelor.

Comisiunea de judecată a gestiunilor mici.

Prin decizia ministerială Nr. 11.925 K. din 27 Septembrie 1940, comisiunea de judecată a gestiunilor mici, aparținând instituțiilor, pendinte de Ministerul Afacerilor Interne, se compune din :

1. Dl. Ștefan Bogdănescu, consilier la Inalta Curte de Conturi, președinte.

2. Dl. Alexandru Ionescu, directorul contabilității, Ministerul Afacerilor Interne, membru, având supleant pe dl. Sebastian Cernat, subdirectorul contabilității.

3. Dl. Constantin Spireseu, directorul administrației locale din același departament, membru.

4. Lt.-col. Constantin Niculescu, șeful serviciului control special jandarmi și pompieri, secretar referent, reprezentând Ministerul public.

Competința comisiunii și procedura este aceea fixată de legea contabilității publice și noua lege pentru organizarea Inaltei Curți de Conturi.

(Monitorul Oficial Nr. 236 din 9 Octombrie 1940).

NOUI ABONAȚI :

Primăria comunei TELEGA, jud. Prahova.

Primăria comunei DRAJNA-DE-JOS, jud. Prahova.

A S U P R A D V S ! . . .

. . . . a lucrărilor Dvs. și a preocupărilor Dvs. ce publică adesea în cele 120.000 ziare și reviste din lumea întreagă articole și notițe care vă sunt absolut necesare. Dacă doriți să aveți aceste articole și notițe prețioase, ca și personalitățile și instituțiile din străinătate și din capitala țării noastre, adresați-vă și Dvs. agenției

„SERVICIUL GAZETELOR”

Directori : Aurel M. Alicu și Em. Samoilă
București I, str. Sf. Constantin 24, tel. 3.16.15,
care vă dă cu plăcere orice lămurire suplimentară și va face — la cerere — și probe gratuite !

Atragem atențiunea abonaților noștri că, orice sumă de bani pentru revistă se va trimite pe adresa :
NICOLAE NOVACOVICI, notar, casierul Revistei „Administrația Română”, B Ă N I A, pl. Bozovici, jud. Caraș.

A APĂRUT

VOLUMUL II 1940

„Jurisprudența Curților Administrative“

DE C. ATANASIU ȘI ATH. POPESCU - LETEA

640 pagini, Prețul Lei 500.

Comenzile se fac la Dl. C. Atanasiu, Consilier la Curtea Administrativă București, Calea Victoriei 31, etaj III.

★

Lucrare prezintă un interes deosebit din mai multe puncte de vedere.

★

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fiind publicate deciziunile cari au rămas definitive în a doua instanță de fond și unele chiar după pronunțarea instanței Supreme, — înalta Curte de Casație, — colecțiunea devine un îndrumar al administrațiilor locale în aplicarea legilor și regulamentelor de administrație publică.

★

Dar, chiar instanțele jurisdicționale administrative, față de modificările aduse în ultimii ani legilor și regulamentelor ce au să le aplice, vor avea puțință să se pună de acord asupra unei jurisprudențe, care să dea o directivă constantă vieții administrative a județelor, municipiilor și comunelor.

★

Desigur lucrarea mai folosește și particularilor în conflict cu administrațiile locale și în mare măsură avocaților cari au susținut cauzele, fie ale particularilor fie ale administrațiilor în fața Curților Administrative.

★

Diversitatea deciziunilor publicate, face ca aceasta lucrare să fie folosită în aciaș măsură de Municipiile și județele cari au o viață administrativă foarte complexă, cât și comunele rurale.

★

Din partea noastră recomandăm cu insistență aceasta lucrare tuturor mai ales primăriilor comunale și tuturor Domnilor Notari comunali, ca fiind un foarte bun îndreptar administrativ, prin caracterul de material nou documentar administrativ, conținând și motivarea deciziunilor.

Tabela de materii pe anul 1940.

	Pag.
CLISEE :	
M. S. Regele Mihai I.	97
Stancu Brădișteanu, Președintele F. G. A. P. S. P.	33
Caius Brediceanu	35
N. C. Schina	43

EDITORIALE :

Vlad Matîșef : Un omagiu iubiliar	1
Mihail F. Grigoriu : Omagiu revistei „Administrația Română”	2
Stancu Brădișteanu : Cuvântarea pentru Majestatea Sa Regele	32
Caius Brediceanu : Discurs la Mesaș rostit în ședința adunării Deputaților la 21 Martie 1940	33
N. C. Schina : Discurs rostit la discuția de răspuns la Mesașul Tronului în ședința dela 19 Martie 1940 a Adunării Deputaților	42
Dr. Emil Botiș : Două decenii	77
România Stat Național — Legionar	97
Principiile de bază cari trebuiesc să călăuzească administrația	117

DOCTRINĂ :

D. Cefa : Administrația experimentală	3
Ioan Drăguț : Omul, Locul și prestigiul ..	5
Dimitrie Isăiu : Rolul voinței în organizare	6
Gh. I. Popescu : Despre căsătorie	7, 99
Mihai Haiduc : Simplificarea formailsmului în administrația locală, cu privire specială la lucr. publice	98, 118
Dr. Mojem Gheorghe, notar : Taxarea succesiunilor și a actelor de transmisiunea dreptului de proprietate	120

RIDICAREA SATELOR :

Dimitrie Isăiu : Legea pentru înființarea Serviciului Social și rostul „Astrei” în aplicarea acestei legi	77
Dintr'un sat sărac, o comună model : Budești-Ilfov	122

RECENZII UNE :

Gh. Zaharia : Șoimul Călimanului, versuri	9
A. R. : C. Atanasiu și Dr. Dion, Moldovan : Jurisprudența Curților Ad-tive	96-116
George Costi : Exproprierea pentru cauză de utilitate publică în România	96
A. R. : C. Atanasiu și Ath. Popescu-Letea : „Jurisprudența Curților „Administrative”, Volumul II, 1940	144

ECOURI DIN PRESĂ :

Volbură Poiană-Năsturaș : Aprecieri despre corpul notarial	114
--	-----

	Pag.
Octavian Metea, avocat : Spre o reformă a încasării impozitelor: Notarii comunali să fie însărcinați cu strângerea impozitelor. Fiecare comună să-și aibă notarul ei	131

Ing. Constantin Rațiu : N'avem prea mulți funcționari, dar sunt prea mulți la serviciile centrale și disparent de puțini la sate	135
--	-----

Ședința Cons. de Adm. și Com. Cen. A. N. C. R. din 17-18 Noembrie 1940	137
--	-----

PROFESIONALE :

C. A. P. I. R. : Amendamente, expunere de motive și propuneri, privind anteproiectul de Lege pentru Statutul Funcționarilor Publici	55
---	----

Anteproiect de Lege pentru Statutul Funcționarilor Publici	56
--	----

A. N. C. R. : Dezidaretele actuale ale funcționarilor publici administrativi	76
--	----

Rolul și importanța Consiliului Superior Administrativ	79
--	----

Victor Em. Valeriu : Rânduri pentru notarii comunali	84
--	----

Ing. M. Burculeț : Diferențele de scumpete	86
--	----

Victor Alean : Cruda realitate	87
--------------------------------------	----

Alex. I. Movilă : Contribuția la ridicarea și infrumusețerea satelor	100
--	-----

Ion Cefa : Lipsa de control	102
-----------------------------------	-----

Dr. Ștefan C'oroianu : Pâine și idealism ..	123
---	-----

Ioan Tărăngă : Reforma administrativă ..	124
--	-----

Iuliu Ioanovici : Dreptate	125
----------------------------------	-----

Avram Crișan : Notarul comunei este „oarecum instruit” ?	126
--	-----

ACTIVITATEA PREZIDIULUI :	
---------------------------	--

Simplificarea în administrație. — Memoriul A. N. C. R. înaintat Dlui Horia Grigorescu, Subsecretar de Stat la Ministerul de Interne	10
---	----

Indemnizația Notarilor potrivit art. 109 din L. A. — Memoriul A. N. C. R. din Ținutul Suceava	14
---	----

Rezumatul raportului Președintelui către Consiliul de Administrație și Președinți ai Ținuturilor, din 27 Oct. 1939	103
--	-----

Incadrarea și salarizarea notarilor (Memoriul A. N. C. R. înaintat Domnului General Ion Antonescu, Conducătorul Statului)	128
---	-----

Dezideratele Corpului Notarial cu privire la proiectul de lege administrativă. (Memoriul A. N. C. R. înaintat Domnului General Constantin Petrovicescu, Ministerul Afacerilor Interne)	130
--	-----

	Pag.
PUBLICAȚIUNI OFICIALE :	
Schimbări în conducerea filialelor Cernăuți, Făgăraș, Ialomița, Ilfov	15
Incadrarea și salarizarea notarilor	90
Indemnizațiile notarilor	91
Doleanțele notarilor onorifici și a notarilor salariați de comună	91
Bugetul A. N. C. R. pe anul 1940	91
Adunarea generală a F. G. A. P. S. P. din 19 Mai 1940	92
Procesul verbal al ședinței Consiliului de Administrație din 27 și 28 Oct. 1939	106
Raportul Comisiunii Cenzorilor, către Consiliul de Administrație, în ședința din 27 Octombrie 1939	111
Raportul casierului general, către Consiliul de Administrație, în ședința din 27 Octombrie 1939	112
Inventarul despre activul și pasivul A. N. C. R. la 27 Octombrie 1939	113
A. N. C. R. Filiala din județul Brașov : Proces-verbal al adunării generale din 15 Martie 1940	138
A. N. C. R. Filiala din județul Brăila : Proces-verbal al adunării băncii populare „Notarul” din orașul și județul Brăila din 14 Aprilie 1940. — Darea de seamă a consiliului de Administrație al Băncii populare „Notarul” din Brăila	140
A. R. : Către Membrii Asociației Notarilor Comunali din România	30, 147
Apelul casieriei	143
I N F O R M A Ț I U N I :	
Notari decorați	15, 93, 142
Decret-Lege interpretativ asupra Legei Administrative și a Legii de Organizare a Curților Administrative	16
Decret-Lege pentru numirile în funcțiunile publice	17
Regulamentul Legii pentru numirile în funcțiunile publice	18
Decret-Lege pentru simplificarea formalităților de aprobare a proiectelor de lucrări și de angajări de cheltuieli	21
Decret-Lege pentru reportarea veniturilor proprietăților agricole urbane și rurale, stabilite prin recensământul perioadei cincinale 1933-37 și pe exercițiul 1940-41	24
Durata cursurilor de notari va fi sporită dela 1 la 2 ani ?	93
Amânarea examenului pentru ocuparea funcțiunii de notar	93
Notari din Ținuturile ocupate, martiri ai neamului	114, 142
Fixarea indemnității de transport	142
Ajutorarea familiilor nevoiașe ale concentraților	143

	Pag.
Eliberarea certificatelor moștenitorilor debitorilor intrați în conversiune	143
Trecerea sub controlul Ministerului de Justiție al Inaltei Curți de Conturi a Justiției Militare și Curților Administrative	143
Desființarea Consiliului Administrativ	143
Comisiunea de judecată a gestiunilor mic	143
J U R I S P R U D E N Ț Ă :	
Funcționarii diurniști beneficiază de dispozițiile art. 62 din Statutul Funcționarilor Publici	24
Funcționarii Publici nu se bucură de inamovibilitate	26
În materia verificării situației Funcționarilor Publici	27
Răspunderea Primăriilor rurale la contractele de serviciu în fața lor	28
Rolul notarului în litigiile penale	28
Acțiunea de contencios a D-lui D. C. Vasilescu, director de minister	28
Ioan Tărăngă : Dreptul de amestec al organului de tutelă în atribuțiunile organului tutelat	94
Nulitatea contractelor încheiate de administrațiile publice, cu violarea normelor licitației publice	114
Administrația poate revoca oricând propriul său act contrar legii	114
Regulamentul de administrație publică nu poate conține reguli contrarii legii	114
Procedura de conciliere ; în caz de insultă și lovire simplă, nu trebuie să premergă la notarul comunal	115
Funcționar administrativ ; Dreptul la salariu. Gradația este partea integrantă a salariului	115
P O Ș T A R E D A C Ț I E I :	
N. Lăpădat, Buzd. jud. Târnava Mare : Reglementarea situației notarilor depe raza ținutului Timiș, netrecuți în bugetul M. I.	29
Ioan Hajdău, Oradea : Impunerea notarilor după lucr. particulare exec.	29
O. Nimigean, Câmpulung : Reglementarea indemnizațiilor notarilor din ținutul Timiș	29
P. G. : Verificarea conturilor de gestiune ale comunelor rurale	29
Nouii abonați	30, 96, 116, 143
Serviciul gazetelor	30, 76, 116, 143
N E C R O L O G :	
Vladislav Tomasevski	30
Dr. Teodor Botiș	116
Tabela de materii pe anul 1940	145

Către Membrii Asociațiunii Notarilor Comunali din România

Este un fapt înbucurător, că o parte dintre colegii notari — pentru cauza căroră luptăm cu neîntrerupere — își înțeleg datoria morală față de Asociația lor de a-și plăti cotizațiile și abonamentele recente și cele în restanță. Ei sunt aceia căroră trebuie să le fie recunoscători corpul de notari și familiile lor. Cu ajutorul acestora putem să ne afirmăm ca organizație vie și să activăm cu încredere și succes. Lor le mulțumim.

Spre nenorocire, însă, sunt și dintre acei, cari nesocotesc imperioasa obligativitate de a pune umărul la realizarea unei vieți mai bune pentru corpul, din cari fac parte.

La congresul ținut la București în 22 Mai 1934, s'a luat hotărârea că, în interval de o lună să se trimită toate abonamentele și cotizațiile. S'a cerut ca președinții Asociațiilor județene să încaseze și să expedieze toate sumele provenite din încasările abonamentelor și cotizațiilor. S'a preconizat luarea de măsuri severe față de colegii ce nu-și înțeleg datoria de a sprijini Asociația și revista lor „Administrația Română”.

De atunci, și până astăzi s'a aprobat anidearânduri din partea Ministerului de Interne, prin diferite ordine, de a se face reținerea cotizațiilor și a abonamentului revistei „Administrația Română” din salariile notarilor, măsură salutară care însă din motive bine cunoscute de Dvs., nu a putut fi dusă la un bun sfârșit.

De atunci s'au strecurat atâți ani și încă nu și-au ținut cuvântul o parte dintre colegi.

Am așteptat atâta vreme, vrând să evităm

cele cerute de toți, deoarece socoteam să nu reana voință rezidă la această lipsă dela datorie.

Cum, însă, prin desinteresarea lor condamabilă, colegii cari nu-și plătesc cotizațiile și abonamentul la revistă, dau dovadă de lipsa sentimentului de solidaritate, ce trebuie să existe între toți notarii din țară, vom fi nevoiți — cu tot regretul nostru — a lua măsurile necesare și a-i arăta celorlalți colegi pentru ca aceștia să cunoască pe cei cari — prin lipsa lor dela datorie — împiedică propășirea corpului de notari și crearea unei vieți mai bune pentru ei toți.

Atât regretatul Alex. Buha, primul președinte al A. N. C. R. cât și Alexandru Comșia, au trebuit să plece din fruntea Asociației din lipsa de fonduri, ei ne mai având posibilitatea materială de a mai avansa din al lor propriu, sume considerabile, pentru a se asigura bunul mers al Asociației. Pretențiunile lor bănești, abia după câțiva ani în urmă — prin împrumut — au putut fi lichidate din partea Asociației.

Considerând că actualmente situația financiară a Asociației este mai precară ca niciodată, și că din lipsa de fonduri orice activitate a Prezidiului este paralizată, iar revista după 20 de ani de apariție, este amenințată și numai poată apare dela 1 Ianuarie 1941.

Facem **ULTIMUL APEL** către colegii din țară: Reamintiți-vă datoria și cuvântul dat, achitați-vă cotizațiile și abonamentele, pentru salvagardarea intereselor corporative ale corpului notarial.

Colegi Notari din toată țară! Vă faceți o sfânta datorie către voi înși-vă, familiile voastre și către Asociația din cari faceți parte plătind cotizațiile și abonamentele la revista. În caz contrar soarta noastră ne va fi pecetluită: vom pieri în urma lipsei noastre de solidaritate!

„A. R.”

LIBRARIA ȘI PAPETARIA

„GLOBUL”

PROPRIETAR I O A N I A N C U

Timișoara I., Str. Eminescu No. 6

Complect asortată cu tot felul de articole și rechizite de birou, depozit de imprimate administrative, necesare serviciilor Dvoastră.

TELEFON
42-73

Serviciul prompt și conștiincios. Vizitați prăvălia mea, sau faceți o comandă de probă, și vă veți convinge, că veți fi serviți tot așa de bine ca și la concurența străină.

Prin sprijinul Dv. ajutați dezvoltarea unei firme românești, spre a-și putea lua avântul, atât de necesar azi, industriei și comerțului românesc

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL ASOCIAȚIEI NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

Redacția și Administrația: Timișoara I., Str. Măriei Nicoara Nr. 23

Bănia, pl. Bozovici, jud. Caraș

Onor.

AL. G. MILENCOVICI

ȘEFUL

Notariatul

Primăria